

Razgled po svetu.

Iz rusko-japonskega bojišča.

Poročevalec "Daily Mail-a" trdi, da je neka japonska križarka vsled nevihte pri Fusanu zavezila na podmorske klee in se zdatno poškodovala.

Parnik "Kilo" se je pred Port Arthurjem obdrgnil ob podmorsko mino in se potopil. Možstvo se je rešilo.

Ruska eskadra, ki ima pomnožiti rusko brodogradnjo na Daljnem Vstoku, je pod poveljstvom kontreadmirala Parenago-ta v Kronstadtu skoro pripravljena za odhod. Ta eskadra obstoji iz dveh bojnih ladij, treh križark in nekaj torpedočolnov.

Japonske križarke so zasegle angleški parnik "Lincluden" pri Koreji in francoski parnik "Quang Nam" pri Ribiških otokih.

Preiskovalna komisija o predaji Port Arthura je dokončala prvo polovico svojega dela. Iz poročila je razvidno, da je bila trdnjava v začetku vojne skoro brez obrambe in denarja, da je podkralj Aleksejev pokradel \$10,000,000 za svojo malho.

Rusija.

Na generalnega guvernerja provincije Ufa, generala Sokolovskija je nekdo na javnem vrtu večkrat streljal. General je smrtno ranjen, napadalec je pa všel. Generala Bogdanoviča, ki je uradoval pred Sokolovskijem, je nekdo dne 19. maja 1903 na ulici ustrelil.

V Rigi so revolucionarci vrgli bombo mej policijsko patroljo, 1 policaj in 1 policijski komisar sta vbita. Necega policaja, ki je hotel prijeti revolucionarce, so pa revolucionarci ustrelili.

Višje sodišče v Petrogradu je razveljavilo obsodbo vojnega sodišča v Varšavi, ki je 9 revolucionarcev obsodilo na smrt, ker jih vojno sodišče ni imelo pravice soditi. Vseh devet pride pred civilno sodišče.

Oficijelno se poroča, da so 1. maja v Petrogradu zaprli 26 oseb. V Mitavi so delavci pri demonstraciji ubili nekega policijskega ogleduha. V Libavi so pa delavci proglasili splošno stavko in prisilili trgovce, da so zaprli svoje trgovine. Tudi iz Saratova in Odese prihajajo poročila o večjih stavkah.

V Aleksandropolu so revolucionarci vbili nekega policaja in ga strašno razmesarili.

Neki revolucionar, ki je v Varšavi bežal pred dvema tajnima policajima se je spodtaknil in padel. Vsled padca se je razpočila bomba katero je imel pripravljeno za generalnega guvernerja Maksimoviča. Revolucionar, oba policaja in še nekaj pasantov je bilo vbitih, 23 oseb pa ranjenih. Razstrelba je bila neki tako silna, da je bila neka bližnja kavarna skoro popolnoma razdejana.

Napadalec se je pisal Dombrovski. Pri njemu so našli revolver in več rusov revolucionarne vsebine. Ruski car je na svoj rojstni dan podpisal ukaz, s katerim se za dne 17. oktobra t. l. sklicuje "zemski svet" ali ljudski svet. Ukaz se bo de dne 27. maja t. l. obelodanil.

Kmečki nemiri so se pojavili tudi v Zidlici, Rusko Poljsko. Zatrani in tlačeni kmetje so porušili vladna poslopja, žganjarne in carjeve slike, ako so jim prišle v pest.

Avstrija.

Iz Osjeka na Hrvaškem se poroča, da je izbruhnila generalna stavka, ker je gosposka vzela stavkajočim mizarjem združevalno svobodo.

Ko so stavkajoči delavci prišli v Ružino ulico, so policaji kot livje

zverji udarili z golimi sabljami na delavce. Pri tem "človekoljubnem" poslu je pa policaje podpiralo tudi vojaštvo. Fej!

Argentinijska.

Ko so v Buenos Ayresu mirno manifestujoči delavci korakali v velikem sprevodu po mestnih ulicah, je policija po kozaskem načinu napadla mirne delavce. Dve osebi sta vbiti, 40 pa ranjenih.

Uniformirani in neuniformirani biriči, poslušni hlapci in krvni psi plesnjevih knezov in vsega stih kapitalistov nastopajo povsodi kakor stekli psi napram delavcem. Tu ni razlike med Ameriko, Rusijo, Turčijo ali kako azijsko državo.

Rumenija.

Rumunska vlada zahteva zadoščena radi postopanja valija v Janini, ki je dal zapreti več rumunskih šolskih nadzornikov, dasi jih je turška vlada pripoznala. Vlada je izjavila, da bode s Turčijo prergala diplomatsko vez, ako ne z dobi zadoščena. Na Balkanu se zopet zbirajo nevihtonosni oblaki. Ali kjer je mnogo gromenja, je malo dežja.

Srbija.

Vsi srbski časniki, izvzemši dvch vladnih organov, so se pridružili opoziciji in bijejo ljuti boj proti dinastiji kralja Petra. "Narodni List" zahteva, naj kralj Peter brzo ostavi Srbijo, ako mu je drago življenje. "Opozicija" imenuje Petra navadnega potepuha. Drugi listi zopet prerokujejo obnovev tragedije z dne 11. jun. (Umor Aleksandra in Drage.) Vse kaže, da tudi Peterčku, srbskemu kralju po milosti revolverjev in sabelj ni na ročicah postljano.

Pasičevo ministerstvo je podalo ostavko.

Španija.

Španski kralj je na svoj rojstni dan pomilostil 17 anarhistov. Poravnal je to, kar so zakrivali španski sodniki.

V Alcazarju de San Juan, v provinciji Ciulad Real so nastali nemiri vsled lakote. Sestradano ljudstvo je naskočilo mine in pekarnice. Španska vlada je pa zvesta svojemu katoliškemu principu: "ljubi svojega bližnjega kakor samega", poslala oborožene biriče, da s svinčenkami nasitijo ubogo sestradano ljudstvo. Pač katoliško, a nečloveško!

Italija.

Iz Rima se poroča, da bode ameriški plutokrat Pierpont Morgan uređil papeževne finance. Do sedaj je katoliški "sveti" oče imel naložen ves svoj denar pri židovskem milijonarju Rothshildu. A Rothshild mu je dajal le 2 odstotka.

Premeteni Morgan je pa Kristovemu "namestniku" obljubil 4 odstotka, kar je "sveti" oče z veseljem sprejel, ker mu bode neslo okroglih \$500,000 več na leto. "Sveti" oče pač postopa po Kristovem izreku: "Ne nosite zlata ne srebra v svojih pasovih!"

Nemčija.

Govor nemškega, državnega klovna — Viljem II., v katerem je imenoval Ruse pijance in govoril o rumeni nevarnosti, je marsikatero predpotopnega kneza nemilo dirnil v obraz, ker se vladajoče klovne vedno smatra bolj resnim kakor navadne bedake. Nemški Caligula se je takoj potrudil, da izbrise neugoden vtis svojega govora, katerega je govoril, ko je že precejšno številce meric žganja in vina prevrnil v svoje vedno žejno grlo. Oficijelno je dal razglasiti, da bode vsakega dal zapreti radi razžaljenja veličanstva, ki boče objavil njegove govore, ne da bi imel

posebno oblastilo v to. V vinu (in žganju), se glasi slovenski pregovor, je pa resnica. Radi tega niti trenutek ne dvomimo, da je cesarski bedak igral ulogo svojega lastnega dvornega noreca in da je v resnici opsoval Ruse.

Turčija.

Pri Baziliki je prišlo do hudega boja mej grškimi vstaši in turškimi, vojaškimi četami. Iz Salonikija je odšel bataljon pešcev turškim vojakom na pomoč.

V macedonskem okraju Lanardina je prišlo tudi do boja mej macedonskimi vstaši in turškimi vojaki. Mrtvih je 11 vstašev in 50 turških vojakov.

Mesto Guillane oblega 2000 Albanezev in grozi poklati vse Srbe. Garnizija broji le 800 mož. Pričakuje se pomoči iz Ueskuba.

Ameriške vesti.

Lažnjivi listi pred ljudskim sodiščem.

Česka socialistična stranka v Ameriki je v sporazumu s slov. socialističnim klubom v Chicagi sklecala dne 21. maja t. l. javen ljudski shod v Narodno dvorano, da ljudstvo sodi o lažnjivih poročilih, katera prinašajo kapitalistom prodani listi o stavki voznikov v Chicagi.

Vzlic krasnemu dnevu, ki je vsakogar vabil na izlet v chicaško okolicico, je zavedno ameriško ljudstvo popolnoma zasedlo obširno dvorano. Na shod so bili vabljeni tudi lastniki chicaških českih, kapitalističnih listov. A prišel ni nihče, ker so se zbal zagovarjati svoje nesramne laži o stavki voznikov pred ljudstvom.

Ljudstvo je frenetično ploskalo govornikom, ko so dokazovali, kako razni Sakserji, Gehringerji — "Gl. Naroda", "Svornost" in drugi enakih smiri lažejo o stavki voznikov. Padale so ojstre besede. Ljudstvo jih je imenovalo izdajce, Judeže, prostitutance, breznačelnže itd.

Končeno je bila sprejeta enoglasno resolucija, da se izreče vsem listom, ki zastopajo koristi kapitalistov zaničevanje, da vsi zavedni delavci vstopijo le za take liste, ki so v resnici delavski listi.

Iz Clevelanda, Ohio in St. Louisa, Mo., so došle brzojavke, v katerih se tamkaj bivajoči zavedni ameriški Slovani povsem strinjajo s sklepi, katere bode zvršil ljudski shod dne 21. maja t. l. v Chicagi.

Stavka voznikov v Chicagi.

Delodajalci se vedno trdovratno stojé na svojem stališču, dasi se razni trgovci, ki imajo vsled stavke ogromne izgube, resno trudijo, da bi prišlo do sporazumljenja.

Stavka se je razširila sedaj tudi na voznike, ki vozijo les, ker so jih delodajalci silili, da bi dovažali takim tvrdkam les, ki imajo vpsljetne stavkokaze.

Kakšno sodrgo so delodajalci zvalili v Chicagi, dokazuje to, da so morali meščani v okolici 27. ulice in Princeton Ave. oborožiti se, da se ubranijo tganopoltnih kot stavkokaze importiranih ubijalcev. Takoj prvi večer so prijeli 23 teh tčkov, ki so bili oboroženi z revolverji in noži in jih izročili roki pravice, ker so bili skrivoma oboroženi.

Delodajalci se vedno kličejo po vojaštvu, dasiravno importirani stavkokazi vprizarjajo največje izgrede.

Občinstvo vobče simpatizira s stavkajočimi vozniki in zasmehuje importirane stavkokaze, ki so večinoma izvržek človeštva iz južnih držav, ki je življenju in imetku nevaren.

Vendar!

Mestni svet v Philadelphiji je sklenil pogodbo z družbo za plin "United Improvement Gas Co." za dobo 75 let. Nad 2000 meščanov je bilo na galeriji, ki so proti temu lo-povstvu glasno protestirali. Nekateri meščani so stavili predlog, da se grabežljive mestne očete takoj na mestu linča.

Hoch obsojen na vislice.

John Hoch, ki je bil tolikokrat oženjen, kakor da bil kak imeniten Mormonec in o katerem trdijo, da je svojo zadnjo boljšo polovico poslal z arzeniko na drugi, boljši svet, je porotno sodišče obsodilo na smrt. Človeku ni treba simpatizirati z modernim plavbradcem, vzlic temu pa lahko odprto rečemo, da bi porotniki na podlagi indicijskih dokazov ne smeli obsoditi Hocha na visala.

Obsodba se je izrekla na podlagi takozvanih dokazih po okolščinah, ne da bi obtoženec kaj priznal.

Znamenja, da je Hoch svojo ženo otroval so lahko obremovalna, nikakor pa direktno ne dokazujejo, da je on zvršil umor. Navidezni, dozdevni dokazi so že večkrat varali sodnike, ali zvršena kazen, ako je doletela nedolžnega, je ostala zvršena. Ze radi tega bi se ne smelo nikogar obsoditi v smrt, ako odločujejo le indicijski dokazi.

Gotovo so antipatija, Hochov nastop in njegovo življenje največ včinkovali na sodnike, da so se enoglasno odločili izročiti ga vesalom. Antipatija bi pa ne smela nikdar odločevati, kedar se gre za človeško življenje. Izid obravnave Hoch znova potrjuje naše nazore glede smrtnih kazni, da bi se ta kazen ne smela proti nikomur vporabiti.

Teh ubijalcev nihče ne kaznuje!

Do danes se ni svet videl takega moralnega športa, kakor je moderno drvenje z avtomobilom. V New Yorku in okolici je bilo od 1. januarja pa do danes 62 vbitih in 793 pa ranjenih. To je rezultat športa bogatinov. Med ranjenci je 70 tako poškodovanih, da ostanejo vse svoje žive dni pohabljeni. Ali značilno je, da se navadno tem bogatim vbijalcem v avtomobilih ne skrivijo niti las na glavi, dasi jim ni človeško življenje niti cent vredno. Proti tem moralcem ni državni pravdnik Jerome še nikdar vzdignil obtožbe. V 53. slučajih med 62., ki so provzročili smrt, so lastniki avtomobilov sedeli v avtomobilu, v 27. slučajih so pa sami nadzorovali stroj. — Pa pravijo, da je pravica na svetu!

Kje so morilci?

Vsa kapitalistična sodrga je kličala vojaško pomoč v Chicagi, čes, da so organizirani delavci sami morilci. Posebno hripavo se je del "Glas Naroda" največji (?) slovenski dnevnik, ki baje zastopa koristi slovenskih delavcev v deželi Hotentotov in Kafrov.

Neki temnopoltni stavkokaz je vstrelil šletnega otroka, ker mu je zaklical garjevec. Deček je mrtev, lopovski zločinec je pa v roki pravice.

To je junaški čin kakersnega je zmožna le sodrga, katero je delodajalska zveza najela in dovedla v Chicagi. Ker je ta sodrga prestra-hopetna, da bi stopila nasproti možem, se masčuje stem, ker jo vsi pošteni ljudje v Chicagi zaničljivo prezirajo, da strelja na ženske in otroke.

Le kapitalisti so odgovorni za krivolitje, tisti kapitalisti, ki vedno javkajo, da sta red in mir v nevarnosti, dasi so sami najeli izmeček človeštva in ga oborožili.

Še nikdar se niso kapitalisti pri nobeni stavki tako potrudili, da bi izvali izgrede kakor pi stavki vozni-

kov. Ako bi stavkajoči delavci le deseti del zvršili, kar sedaj počenja lopovska sodrga v službi delodajalcev, bi bilo vojaštvo že zdavnej turkaj in zgodovina bi poznejšim rodovom poročala o novem morjenju in vbijanju delavcev.

A delavci so mirni in dostojni in to vprav jezi kapitaliste vseh vrst, ker so si že veselja roke menčali, da bode stavka končala z grozo in strahom.

Od hudičev obseden?

Advokat George Williams trdi, da je bil njegov klient, ko je dne 2. februarja t. l. umoril G. H. Wooda obseden od 3 strašnih satanov, ki so ga prisilili, da je izvršil umor. Pa naj še kdo reče, da niso ameriški advokate pri špekulaciji na ljudsko neumnost dosegli najvišji rekord?

Ubogi mesarski kralji!

Mesarski kralji so usmiljenja turedni! Ti siromaki trdijo, da so bile vse izpovedbe izsiljene in se bodo radi tega izsiljevanja sedaj pritožili. No, je tudi pritožba!

Zakaj pa niso ti gospodje svojih umazanih manipulacij sami priznali glede kršenja zakonov? Zakaj je bilo treba izpovedbe še le izsiliti? Odkedaj dovoljujejo naši mesarski kralji, da se jim sploh kaj izsili? Njih pritožba ne dokazuje drugega, da so se premeteni ptički, ki so skubili ameriško ljudstvo, vjeli v nastavljen zanjko. Upamo, da se bode zanjka tudi zadrnila, da ne izmuznejo znova tako hitro. Zeleti je, da bi mesarski kralji v resnici oblekli marogasti jopič, da bi se nastanili tam, kjer je njih pravi dom — v ječi. Mi še jako dvomimo, da jih bode doletela ta čast, dasiravno so priče dokazale, da so kupovali in klali v veliki množini bolno živino — živino, ki je crkala, dostikrat pa tudi crkovino samo. Oni so stavili pretirane cene, in po zakonu bi morali iti v ječo. Ali še imamo sodnikov v Chicagi, ki ponižno rešpektirajo kapitalistično malho, ki mislijo, ako se dotaknejo stebrov današnje gnjile, korumpirane in roparske človeške družbe, da se boče zrušila vsa družba.

Vederemo!

S hudičem strašijo!

Da hudič po zemlji hodi in gleda, kje bode katerega požrl, nam pripoveduje sv. pismo. Da pa hoče s prižnice okužiti vboge duše, o tem nam pa zopet pripoveduje pastor Lambert v Chicagi.

"Mej tem ko pozabimo," pravi ta božji agent, ki izbornu pozna črne-ga viteza s konjskim kopitom in kozlovim repom, v zadnji pridigi, "da je satanova naloga uničiti neumrljive duše, delamo mi iz prižnice navadne gledališke odre, na katerih duhovnik igra ulogo prvega igralca, kojega nauki obstoje v slabih dov-tipih in senzacionalnih predavanjih. Vsled želje po gledaliških ovacijah ljudske mase, se izrablja govorniški talent ne v smislu navdušega krist-jana, ampak za to, da se žanje slavo. To je hudič častilakomnosti."

Da so nekateri farji obsedeni po hudiču, smo že zdavnej slutili in si-cer po hudiču, katerega ljudstvo navadno nazivlje "neumni hudič". Sedaj nam pa to božji agent sam potrjuje: Na prižnici in na altarju izvršuje satan svoje delo. V duhovniški obleki obdelava vernike. Ve-čino farjev ima že hudič, žalostno trdi pastor Lambert. Mi sploh ne verjamemo radi besedam pastorjev. No, v tem slučaju pa radi verjame-mo pastoru Lambertu.

Na propaj je prodajalna (groce-rija) z vsem blagom le za \$400 na 946 S. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Razmotrivanje proletarca.

Minoli teden je plaval skoro ves svet v proslavljenju nemškega pesnika Schillerja. V Ameriki, v Evropi, sploh povsod, kjer so kedaj kaj slišali o Schillerju so prirejali v proslavo stoletnice Schillerjeve bakljade, bankete, komerse in druge različne slavnosti. Ti slavnostni komiteji so bili v raznih deželah sestavljeni iz najhujših radikalec pa doli do najskromnejših nazadnjakov, ki so vsi slavili pesnika, kar pa le dokazuje, da je bil tudi pesnik vse. "Nihče ne more služiti dvema gospodarjema", se glasi že star slovenski pregovor.

Ali dandanes je to nekaj navadnega, ako je človek poslušen lakaj vseh, če skuša zadovoljiti vsakogar. Znameniti Schiller je že to svoje dni v prav izbornu razumel, kakor naš pesnik Vodnik, ki je zložil "Hirija vstani" in pa lojalno pesnico, v kateri se pred habsburško dinastijo valja pomizno v prahu.

Ako Schiller že v svojem življenju ni žel od nobene strani posebnega priznanja, le dokazuje, da ljudje takrat še niso bili prijatelji patetičnih fraz. Po nazoru nekaterih je Schiller radi tega slaven, ker je "nadčloveško", "božanstveno" pesnikoval. Z drugimi besedami se pravi, da je opeval ljudi, ki niso nikdar živeli in ki so govorili jezik, s katerim bi v realnem življenju osmešili le samega sebe. Radi tega je tudi umljivo, da so proslavljali njegovo stoletnico trohniivi knezi, sleparski farji, vredpotopni aristokrate, ošabni kapitalisti, starokopitni profesorji, dijaki in proletarici raznega političnega prepričanja.

Poleg je pa treba še pripomniti, da je večina teh, ki so se pri proslavljenju Schillerjeve stoletnice obnašali kakor obsedenci, le redkoke-daj čitala proizvode Schillerja, ali pa da ga pozna le po imenu. Večina častilcev se je vdeležila stoletnice, ker so časniki, reprezentanti vse ali ničeve — že mesece sem vdarjali na veliki reklamni boben in tako moralno prisilili širše občinstvo, da se je vdeležilo splošnega dirindaja.

Za nas ni Schiller družega kot idealist nekdanjih špiserjev. Ako bi bil on kedaj več, gotovo bi bila velika francoska revolucija napravila na njega kak vtis, gotovo bi ne bil kvasil o ženskah, ki postanejo hijene, gotovo bi ne bil poslal nikdar tega le verza v svet:

"Wenn sich die Völker selbst befreien,

Dann kann die Wohlfahrt nicht gedeihen.

Ako bi Schiller dandanes živel, bi se bil lahko razvil in povzdignil do dvornega pesnika nemškega Caligule—Viljema II. Ako bi danes nje govi gledališki proizvodi zagledali beli dan, bi jako težko našli simpatije v občinstvu. K sreči smo se, kar se drame tiče, v splošnem emancipirali od patetičnih fraz in zahteva se le realna snov. Verzi pa, pri katerih se gleda le na lepo rmanje, pri katerih je snov le postranska reč, izgubljajo dandanes tudi svojo privlačno silo.

Nekateri delavski listi so pisali, da je Schillerjeva slavnost vzpodbudila proletarijat do modernega socialnerevolucionarnega stremljenja. Nevemo bi li to imenovali nevedo, hinavščino ali pa šovinizem. V prav nasprotno! Marsikateri delavec, ki je vsesal v sebe moderne socialne nauke in ki je gledal ta Schillerjev "bumbum", bodle vedel v prihodnje ceniti, koliko je Schiller vreden kot pesnik tlačenih in zatiranih. Ljudstvo potrebuje dandanes pač drugačno duševno hrano.

Kar smo tu napisali o Schillerju, velja tudi za marsikatero slovenskega pesnika, katerim slov. buržoazija vzdava spominske plošče in prireja slavnosti.

Naš zastopnik Frank Miklavc obiskuje rojake v državi Pennsylvaniji. On ima pravico pobirati naročnino za list, sprejemati naročila za knjige in oglase. Vsem somišljenikom ga toplo priporočamo.

Upravništvo "Glas Svobode".

Kralj Matjaz

Zgodovinska povest.
XIV.

— Stara pravda, je komaj slišno zašepetal starček, ki je bil začel govoriti o kralju Matjazju, in drugi so mu prikimali.

— Magajna pa, je nadaljeval;

— Ljudje so bili tedaj srečni in zadovoljni in pravica je vladala na zemlji. Vsi so imeli enake zmožnosti, vsi so imeli enake pravice, narava je dajala vsem dovolj hrane in oblačil in zato so bili ljudje svobodni in drug od drugega neodvisni. Nihče ni bil suženj drugega, nihče ni bil gospodar drugemu. Vsak je delal zase in razkošje je bilo neznano. Ker je imel vsakdo dovolj vsega, česar je potreboval, mu ni bilo treba jemati na posodo; ker ni poznal razkošja, je pridelal le toliko, kolikor je potreboval; ker ni bilo izobilja, se tudi lakomnost in pohlepnost ni razvila. Če je kdo hotel sosedu kaj vzeti, so se mu vsi drugi uprli in meč pravice je zadel krivca.

— Stara pravda, je zopet zašepetal starček in zopet so mu drugi prikimali.

— Ljudje — je nadaljeval Magajna — so bili vedno različne narave in različnih nagonov ter podvrženi različnim strastem. Eden je delaven, drugi dela le toliko, kolikor mora; eden je štedljiv in si še od ust pritrga, da spravi kaj na stran, drugi pa sproti porabi vse, kar ima in časih še več. V sled tega se je po dolgem času stanje prvih ljudi znatno spremenilo. Ene rodovine so si sčasoma nakopičile lepo imetje, dočim so ostale druge brez imetja. To je pokazilo naravno razmerje med ljudmi. Nastali so bogataši in nastali so siromaki in porodila se je lakomnost, tem laglje, ker se je bilo človeštvo pomnožilo, tako da je bila skoro vsa zemlja že razdeljena in je bilo zdaj težje za življenje kot poprej. Bogati ljudje so seveda laglje skrbeli za svojo omiko kot siromaki in tako se je zgodilo, da je polagoma izginila nekdanja popolna enakost in nastala razlika ne le po imetju nego tudi po znanju. In zdaj so začeli bogatejši in pnikanejši delati na to, da je prišla javna oblast v njihove roke.

Razdelili so si vse javne časti, vsa javna mesta in postali gospodarji svojih bratov. Ko so imeli oblast, so ustvarili take postave, ki so bile njim ugodne, navzeli so si razne častne naslove in imenovanja in poskrbeli, da so jih lahko s silo ubranili. Pri nekaterih narodih so se namesto velikašev polastili oblasti duhovniki, pri drugih so velikaši in duhovniki delali roko v roki. V temu h templjih, za altarnimi programi, so duhovniki delali čudeže, opravljali različne ceremonije in nakladali lahkovernim ljudem vedno večjih bremen. Kmalu so bile vse postave tako narejene, da so posvetni in duhovski imenitniki uživali vsakovrstne svoboščine in znamenite predprave, ter bili vladarji v deželi, med tem ko so se pravice siromakov vedno bolj krčile, dokler niso popolnoma izginile. Tako se je človeštvo razdelilo na bogate lenuhe in v bedi in v delu umirajoče tlačane; eni žive v razkošju in v izobilju, drugi v najhujšem pomanjkanju, vse vere pa uče, da je to božji red in da je božja volja, da eni uživajo sladkosti življenja, drugi pa se morajo zanje pehati do smrti in pri tem po pasje živeti. Toda ta red je krivičen in je protinaraven in zato se mu mora narediti konec.

— Stara pravda! Ta mora spet obveljati.

— Da, stara pravda mora priti zopet v veljavo, vladati mora spet pravičnost. Tista moč, ki jo imenujemo bog, ki je ustvarila nebo in zemljo in človeški rod, bog nam je sam pokazal v čem obstoji pravičnost. Bog je vse ljudi ustvaril enako, vsem je dal enake ude, vsem služijo udje v isti namen, vsi ljudje imajo neka potrebe, vsi čutijo enako žalost in veselje, zadovoljstvo in nesrečo, vsi hrepene po sreči, se

enako množe in umirajo enako. Po zakonu narave to vidi vsak kdor ima oči; vsi ljudje so enaki in nima nobeden večjih pravic ali prednosti pred drugim. Bog je pa dal tudi dovolj sredstev, da bi si vsi ljudje lahko ostali enaki in se pošteno preživljali in sicer tako, da bi nobenemu ne bilo treba služiti drugemu, da so torej lahko vsi ne le enaki nego tudi svobodni. Enakost in svoboda sta naravna zakona, sta božja zakona, to izhaja iz narave same, in kdor drugače uči, ta je sovražnik pravice in resnice.

Možje so zadržuje sapo poslušali Magajno. Vsi pogledi so bili nanj obrnjeni. Poprejšnja pozornost se je spremenila v pravo drhtenje.

— Enakost in svoboda sta podlaga vse pravičnosti in naravna podlaga vsake človeške družitve. Vsi zakoni morajo sloneti na tej podstavi; kjer ni enakosti in svobode, tam vlada sila a ne pravica. Narodi morajo odstraniti vse predprave, ki jih posamezniki uživajo, in vse krivične odlike (odvzeti se mora ljudem, kar po krivici uživajo, obveljati mora zopet postava narave.

— Stara pravda! Stara pravda! so ječali možje in v spoznanju svoje bede in storjenih krivic stiskali pesti.

— Zakoni in pogoji človeške sreče so ravno tako večni, kakor zakoni narave. Ali če jih hočemo uveljaviti, se mora vzbuditi kralj Matjaz in njegovi vojščaki morajo imeti pogum, da gredo za pravico v boj in žrtvujejo zanjo če treba tudi kri in življenje. Lahko je nebo izvojevati. Velikaši bodo rekli: Če smo vsi ljudje enaki in svobodni, kdo pa bo namesto nas delal, kako pa bomo mi prijetno in brezskrbno živeli, kaj bo iz naših predprav, iz naših naslovov, iz naših časti in iz našega imetja. In duhovniki bodo rekli: Če so vsi ljudje popolnoma enaki, potem so posebni posredovalci med ljudmi in med bogom nepotrebni, saj se ti posredovalci prav nič ne razločujejo od drugih ljudi. Velikaši in duhovniki se bodo z vso močjo zoperstavliali enakosti in svobodi. Iz enega grla bodo vpili duhovniki: To so krivoverski nauki; ljudje krščanski, držite se vere svojih očetov. Samo mi duhovniki vemo kaj je prav in neskončno pravični in neskončno usmiljeni bog hoče, da vlada na zemlji najstrašnejša krivica. Ali ne dajte se prevariti in ne dajte se ukloniti. Poglejte na nebo, ki vse ljudi enako greje in pogledite na zemljo, ki Vas živi. Ista moč, ki je vse ustvarila, je dala vsem enake pravice, da uživajo, kar pod solnimi žarki zemlja za vse enako rodi. Kdo ima pravico odrekati bratu to, kar mu je dala narava? Nihče! Vsi ljudje smo ena velika rodbina, vsi enaki v svojih pravicah in v svojih dolžnostih in zato je naša naloga, da obnovimo naravni red, kajti le tedaj se vrne sreča na zemljo. Vse človeštvo ima le eno postavo in to je postava narave, le eno sveto knjigo, to je razum, le en prestol, pred katerim se mora

ukloniti, to je prestol pravičnosti. le en altar, to je altar bratoljubja. Vstani kralj Matjaz, vstanite vojščaki njegovi in izvojujte človeštvu staro pravdo!

— Stara pravdo! Vkup uboga gmajna za staro pravdo!

Tako so v svetem odusevljenju zaorili v revni koči stisnjeni možje. Lica so jim žarela, v njihovih očeh je bliskalo in srca so jim utripala kot človeku, ko stopi iz strašne teme, kjer se je bal grozne smrti, da jasni dan in vidi pred seboj ravno pot v novo življenje. Zdal šele jim je bilo jasno, kaj da je pravzaprav stara pravda, kaj mora biti njihov cilj, kako je mogoče doseči, da bi zopet vladale sreča in zadovoljnost in pravičnost na svetu. In bližje so se stisnili k Magajni, kakor k sveti prisegi so dvigali roke in vsem je trepetala na ustnih želja:

— Bodi ti, Anton Magajna, naš vodnik, bodi ti kralj Matjaz, ki se postavi na čelo svojih vojščakov in jih popelje v sveti boj za staro pravdo.

XV.

Domovini je grozila vojna s Turki in nadvojvoda Karol ni imel mirne noči, kajti nedostajalo mu se je vsega, da ubrani svojo krono. Nedostajalo mu je pred vsem denarja, ki ga ni mogel dobiti, če mu ga niso dovolili deželni stanovi. Zato je po daljšem odlašanju končno vendar sklical zastopnike kranjskega, štajerskega in koroškega deželnega zbora in ti so se sešli novembra meseca v Brucku in tam zborovali celih pet mesecev.

Nadvojvoda in njegovi pooblaščenici so na stanovne pritiskali z vso silo, naj dovolijo za vojno potrebni denar, ali dolge mesece niso mogli ničesar doseči. Stanovi so zahtevali, naj prizna nadvojvoda popolno ravnopravnost evangelikov s papisti, tega pa nadvojvoda ni hotel storiti. Nadvojvoda je bil trdovraten, a tudi stanovi so bili trdovratni in nepristopni vsakemu dopovedovanju. Med tistimi pogajanji se je zgodilo, da je baron Auerperg izrekel besedo, ki je nadvojvoda in njegov dvor pretresla, besedo namreč: Na nadvojvodove obljube ne damo ničesar, ker vemo, da jih ne izpolni; mi zahtevamo zagotovila za popolno ravnopravnost in versko svobodo. In med tistimi pogajanji je bilo, da je Jošt plem. Gall zaklical nadvojvodi: Mi vam ne moremo želeti zmage nad Turki, zakaj bati se nam je, da obr-

nete potem svoj meč proti nam in nam vzamete naše dosedanje pravice.

In Jošt baron Gall je govoril resnico, kakor se je izkazalo pozneje, ko sta nadvojvoda Karol in njegov naslednik Ferdinand s silo zlozila moč deželnih stanov ter uglasila pot vladarskemu absolutizmu.

Bilo je koncem meseca marca, ko se je sodnik Strniša iz Polhovega gradca nenadoma pripeljal na Vrhniko. Že na cesti je kričal Vrhnikanom, ki jih je srečeval: Veliko novico prinašam! Zaradi tega je vse hitelo za njim in ko se je ustavil pred hišo svojega tovariša Završan, je bilo naenkrat mnogo ljudi okrog njega.

— Zmagali smo, zmagali smo, je veselo oznanjal stari gospod. Danes sem dobil od grofa Kisla pismo, da se je nadvojvoda vdal deželni stanovom glede verske enakopravnosti. Dne 1. marca je bila v Brucku sklenjena dotična pogodba med nadvojvodo in med dež. stanovi.

Zbralo se je med tem vse polno ljudi. Prihital je tudi sodnik Završan, gospa Regina pa je odprla okno in od tam poslušala, kar je pripovedoval Strniša.

— Da, nadvojvoda se je vdal. Graščaki so dobili zase in za svoje podložnike popolno versko svobodo in tudi mestom in trgov je dovoljena, čeprav nekoliko manjša svoboda. Zdal je konec neznošnim predpravicam papistov!

Med ljudmi je zavladalo nepopisno veselje, posebno ko jim je Strniša še povedal, da nameravajo graščaki nastaviti evangeljske predkante in da hočejo deželni stanovi takoj ustvariti evangeljsko cerkveno in šolsko organizacijo. Ljudje so pohiteli oznaniti veselo novico na vse konce in kmalu je vsa Vrhnika vedela, kako vest je prinesel stari Strniša.

— Zdal je konec mojih skrbi, je pripovedoval Strniša, ko je pri vrčku rujnega vipavca sedel poleg Završana in gospe Regine. Vedno sem trepetal, da me zapusti Anka, vedno me je bilo strah trenotka, ko pojde od mene, kajti tega nisem upal, da bo Erazem mogel ostati doma. Mislil sem, da pojde na Nemško. Zdal tega ni treba. Grof Kisel me je vprašal, če ni dobiti v teh krajih kakega predkanta, on da bi ga rad nastavljal v Polhovem gradu. Seveda sem mu kaj pisal o Erazmu in jaz ne dvomim, da se odloči zanj.

(Dalje prihodnjilj.)

Slovinci pozor!

Ako potrebujete odeje, klobuke, srajce, kravate ali druge važne reči za možke — za delavnika ali praznik, tedaj se oglašite pri svojem rojaku, ker lahko govorite v materinščini.

Čistim stare obleke in izdelujem nove po najnovjši modi in nizki ceni.

JURIJ MAMEK, 581 S. Centre Ave.
blizu 18. ulice Chicago, Ill.

Kdor hoče kupiti delnice nove parobrodne družbe "The Frank Zotti Steamship Co.", naj napiše, izreže in pošlje ta le kupon na spodnji naslov.

Vsaka delnica je vplačana popolnoma, in se nemore več vplačati.
(Incorporated under the laws of the State of Maine)

Frank Zotti Steamship Company.

FRANK ZOTTI, PRESIDENT.

[Inkorporirana po državnih zakonih z glavnico \$2.000.000, od katerih je že \$1.500.000 uplačanih.]

108 Greenwich Street, New York.

Cenjeni gospod:—

S tem predplačilom na.....delnic Frank Zotti-jeve parobrodne družbe po \$5.00 komad, in Vam prigibno pošljem svoto od.....dolarjev, katero upotrebite v zgoraj povedano svrho, in delnice mi prej ko mogoče dopošljite.

S tem se razume, ako predplače prekoračijo preje navedeno glavnico, da mi zgornjo svoto vrnete v celem znesku.

Ime.....

Ulica in št.....

Mesto in država.....

Dne.....190.....

Ceki, menice (trate) in poštne nakaznice naj se pošljajo direktno na:

Frank Zotti S. S. Co. 108 Greenwich St. New York, N. Y.

Jugoslovani smo možje.

Velik prijatelj ljudske mase, učitelj in soc. pisatelj knez Peter Kropotkin piše: Kraljevstvo je nastalo mej kmeti. Kmeti so dajali kralju žito, konje, vojaške hlapce in trgovina v kraljevi režiji pomnožila mu je bogastva. Cerkev je kralja obklajala z milo skrbjo. Ona ga je čuvala, pomagala mu z njenim denarjem, izmislila si je njemu na ljubo kakšnega krajevne svetnika in njegove čudeže, da so tudi njemu nosili romarji denar. Cerkev je dajala zlato krone "naši ljubi gospej v Parizu", iberški materi božji v Moskvi. Ko so se slobodna mesta znebila gospodstva škofov in se povzdignila gospodarsko — ter drugače, delala je cerkev neprenehoma na to, da se obnovi njena moč in to tudi stem, da je s kadilnikom, tolarji in drugače varovala zibelj rodu istega, katerega je ona izvolila, da pridobi po njem zopet svojo moč in nekdanji sijaj. V Parizu, v Moskvi, v Madridu, v Pragi vidimo to cerkev, kako se sklanja nad zibeljo kraljevstva — z gorečo bakljo v rokah. —

Jugoslovanov nas je blizu 20 milijonov. V mogoče dobrih krajih živimo. Tudi naša krasna tla so plodna. Morje ljubkuje gorko našo zemljo. Krasota je kopno ob našem morju. In na tej zemlji hodi tožno reven ljud; tri četrtine tega lepega, nadarjenega človeka strada, pošilja svoje otroke v tuje kraje za kruhom. — Ko bodo od vlad neodvisni, neustrašeni ljudje pisali zgodovino južnih Slovanov, bodo zapisali marsikatero hudo besedo o marsikaterih austr. vladarjih in o cerkvah mej južnimi Slovani. Izropalo se je veliko naravno bogastvo teh dežel, nič se ni vrnilo narodu tega premoženja, po narodu zbranega, varvanega, po tiščanem napornem delu pridobljenega premoženja, narod pa zatiral z izgoji, tiščal k tlom. Iz tega naroda dobivljali so avstr. vladarji dosti premoženja, po večjem svoje generale in milijoni tega naroda so se tekom stoletij bojevali na raznih bojiščih za koristi te dinastije. Hrvaška je bila kasarna avstr. vladarjev. Avstr. dinastija nima večjega upnika, kakor je ta jugosl. narod. Še kat. duhovnik ni toliko zanjo storil, dasi dinastije dosti zanj. — Vse mornarstvo naše države sloni na ramah Jugoslovanov; tudi avstr. državljanstvo se ima kaj zahvaliti temu narodu. — In Nemci so s privoljenjem avstr. vlad delali z nami Slovenci, kot so hoteli in delajo še, Madjari izcepajo Hrvate, da je za jokati. Srbi v kraljevstvu so služili koristim avstr. vladarjev, dobili so njih knezi nekaj denarja, narod pa je imel škodo. V Bosni in Hercegovini se šopiri, dobro živi Nemštvo, Madjarstvo, narod pa plačuje drago to, kar se zove avstr. kultura, ki še mej avstr. Nemci vsak napredek zavira, mej Slovani pa naravnost zatira. — Iz jugosl. krajev odhaja vsako leto največji odstotek evropskih izseljencev v Ameriko. — Nimajo kruha v še bogati domovini. In ta narod, ki plačuje toliko krvnega in družega davka in kateremu se vrneva tako malo v povzdigo gospodarstva in podulka, ta narod upije pri vsaki priliki: živijo, ko se prikaže kaj in še tako malega iz cesarskega dvora. Utepli so nam v šoli in v družem življenju sužnjevo pokornost, "sveta" cerkev pa nas je učila pasje ponižnosti. Lizali smo in lizamo roke, ki so nas teple in ki nas tepsti puste.

Na Slovenskem je te dni izjavil liberalen časopis, da zamore biti malo Slovincem za avstr. vlade. Opravičena je taka pisava. Kmalu na to se oglasi glasilo slov. duhovnosti, postavi se za vlado ter sumniči slov. nefarške ljudi, da sovražijo prestol. Slovenci ne lahki ljudje! — Le rep še manjka — Tako je pa vedno bilo, kar živimo Slovenci v avstrijskem državnem življenju. Bili smo vedno tepeni; če smo se vzdignili, kar se je v 16. stoletju prigodilo, bil je naš katoliški far pri roki in papež, pošiljajoč denar našim krotiteljem ter paneč naše mase. Tako v kmet-

skih ustajah, v katerih je kat. duhovnik tudi hujskal rabeljne na kmete. Za nas Slovence se avstr. vlade malo brigajo, malo tudi porajajo za naše zastopstvo. Gotovo jim je kat. duhovstvo in to je vlada našega kmeta. V takih razmerah bi morale biti naše vlade jako neumne, ako bi se bale tega malega narodiča. — (Že zaradi tega se mora Slovenec družiti s soc. demokracijo, v njej bode vsaj kaj pomenil kot človek.)

Pa pogledimo malo mej Hrvate! Ti so leta 1848, ko so Madjari našo vladarstvo odstavili, zapoditi hoteli, temu vladarstvu prišli na pomoč in ga rešiti pomagali. Madjari so vzlic temu in ravno zaradi tega prišli v vladarski hiši do velike veljave in stem tudi v naših političnih razmerah tudi v državi in do tje, da so gospodarji na svoji in hrvaški-slovaški zemlji. Hrvatov-Slovačkov se je prepuščalo Madjarom v izčrpanje. Hrvati so imeli veliko skupnih hrastovih loz, katere so razni kralji sebi sodili. Te hoste so požrli Madjari in milijone denarja skupili za les. Hrvaške ječe so polne političnih "grešnikov". Kmete streljajo, če se le količkaj nezadovoljno pokažejo. Hrvaški državnozbornski poslanci so strežaji Madjarom, hrv. deželni zbor ima Madjarom prijazno večino. Hrvaško izobraženstvo je močno srvilno. Razumljivo je, da Hrvati niso prijazni Madjarom. Ali sedaj bi to morali biti. Madjari se vedno bojujejo z avstr. vladarsko hišo zaradi večje svobode in sedaj zaradi ustroja madj. vojaštva po madj. okusu. Madjari hočejo vladarju vzeti madj. vojake. Stem se odvzame polovica moči. Zdajšnji cesar je bil Madjarom skrajno prijazen in kar so hoteli, so Madjari dosegli. Zda se bojujejo za popolno neodvisnost od zveze z Cislitvanijo in morda še za kaj drugega, kar jih še veže na njo. Pravi Madjari so po večini protestanti-kalvinisti. Brezobziren, lokav ljud in energičen. Isti skrbijo le za-se. Dinastija jim je deveta briga. Ne zaupajo ji; govorijo o hudobni kamarili na dunajskem dvoru. — Kaj pa v tem važnem času naši brati Hrvati? Slovanov je v translitvaniji trikrat več, kakor Madjarov. Madjari niso plodni, pač pa Slovani. Ako translitvanski Slovani postanejo količkaj pogumni, energični, brezobzirni, kakor so to, ako stojijo v vojnih vrstvah, pridejo do polne avtonomije v slobodni, samostojni translitvaniji, pridejo do federativnega razmerja, v katerem lože kaj storijo za omiko svojega naroda in za boljše gospodarstvo. Nezaupnim jim je biti; od Madjara se ie učiti; lastno žalostno zgodovino pregledati; — sluge so bili — bili le dobri v sili! — Takih prilik ni dosti, kakor se sedaj ponuja Hrvatom. Kaj pa storijo dejansko naši bratje? Izjavili so že, da z Madjari v tem boju niso solidarni, da stojijo na strani vladajoče hiše. Živijo upijejo. Ali nista nekdanj dva hrvaška grofa: Zriny in Frankopani, ki sta hotela postati v domovini neka vladarja, bila tako brihtna, da sta zaupala v obliubo proste poti na Dunaj, da se opravičita pred cesarjem in sta bila mej potjo zgrabljena in usmrčena po cesarskih odposlancih! — Tak je ves jugosl. narod. In tako je lahko prišlo, da se povsod najde tega naroda kot potnika v 4. razredu ter kot pasazirja krova ladij. In pogumen "Kanonenfutter". Živijo!

Tudi nam veljajo gori navedeni stavki soc. zgodovinarja.

CENA KNJIG.

Katere se dobi pri upravnistvu "Glas Svobode" poštnine prosto.
Spisi Zofke Kvedrove, \$1.20
Quo vadis, \$1.50
Trije Mušketirji, \$2.50
Rusko-slov. slovar, \$1.60
Preko morja, 35c.
Kapitanova hči, 35c.
Na bojiščih, 35c.
Kletev nezvestobe, \$1.60
Križarji, \$2.60
Beračica, 18c.
Islandski ribič, 60c.
Kirdžali, 80c.
Marica, 35c.
Julij Cezar, 80c.
rtev razmer, 25c.
Koledar, 25c.

Prodajam vozne

listke (šifkarte) za francosko črto—Havre New York in naobratno; nadalje za Cunard črto Reka, Trst New York in naobratno.

Francoski parniki vozijo po 6 dni, parniki Cunard črte pa po 12—14 dni od Trsta ali Reke do New Yorka.

Postrežba izborna na obeh črtah.

Posiljam tudi denar v staro domovino po dnevnem kurzu in sem v zvezi z najboljšimi bankami v Ameriki in stari domovini.

Vsa tozadevna vprašanja naj se pošiljajo na naslov:

M. V. KONDA
683 Loomis St.
Chicago, Ill.

Vaclav Donat

izdeluje neopojne pijače — sodovico in mineralno vodo.

576 W. 19. St. Telefon, Canal 6296

Raznovrstni godbeni instrumenti po nizki ceni.

JOS. JERAN,
459 W. 18. St. Chicago,
se priporoča za popraviljenje god. instrumentov

NAJEMNIK & VANA,

IZDELOVALCA

sodovice mineralne vode in drugih neopojnih pijač.

82—84 Fisk St. Tel. Canal 1405

LEPOTA

je najdragocenejši dar, kar jih more narava podariti ženski.

Vsaka žena želi biti lepa. Ta želja v nji je že nekaj naravni nagon in je kot taka popolnoma opravičena, kajti v resnici srečna je dotična ženska, ki smatra svojo lepoto kot božji dar.

Vsaka ženska ne more imeti one popolne telesne lepote kot nekatere svetovnoznane krasotice, toda vsaka ženska ima lahko in bi tudi morala imeti toliko lepote, kolikor ji pripuščajo njene telesne lastnosti.

Popolno zdravje pomenja tudi krasoto najbolj zaželjene vrste. Vse ženske imajo lahko lepoto čiste polti, zametaste kože, bistrih očí, ako imajo čisto kri in popolno zdravje.

SEVEROV KRIČISTILEC

je največji darovalec ženske lepote in zdravja. Nobena stvar na svetu ne povrne tako hitro izgubljenega zdravja, daje moč in čilost ter čvrsto kri kot SEVEROV KRIČISTILEC, ki stori ženske močne, zdrave in lepe.

Po enajstmesečni boleznih.

Spoštovani gospod:— Moja žena je bolehal enajst mesecev, ne da bi ji zdravniki mogli pomagati. Slučajno sem v nekem časopisu bral o Vaših zdravilih. Naročil sem steklenico Severovega kričistilca, in resnica je prišla na dan. Ženi se je povrnilo njeno prejšnje zdravje. Zahvaljujemo se Vam, da izdelujete tako dobra zdravila. Ostajam s pozdravom

Mathias Biss,
Crenshaw, Pa.

Severovega kričistilca

v okrepičilo. Cena \$1.00.

Severova zdravila so naprodaj v vseh lekarnah. Zdravniški nasveti zastoj.

Pozor!

Slovinci.

Pozor!

"Salon" z MODERNIM KEGLJIŠČEM

Sveže pivo v sodčkih in buteljkah in druge raznovrstne naravne pijače — najboljše in najfinejše unijske smodke. Potniki dobe čedno prenočišče za nizko ceno. Postrežba točna in izborna.

Vsem Slovincem in drugim Slovanom se priporoča

Martin Potokar, 564 S. Centre Ave. Chicago, Ill.

Ako hočete prihraniti nekaj dolarjev, kupite peč in pohištvo pri

NAS

Jas. Vasumpaur,

na voglu 18 in Paulina ul. Chicago, Ill.

Podpisani naznanjam

SLOVENCEM in HRVATOM, da sem otvoril na voglu 18 Pl. in Loomis St. novourejeni Saloon.

Poleg tega imam prostorne dvorane za obdrževanje sej in zabav. Oglasite se pri meni in pokažem Vam prostore.

S spoštovanjem

(Telefon Canal 7231)

JOSEPH POLACEK,

683 Loomis, cor. 18 Pl. Chicago, Ill.

Nagel prehlad

je skrajno nevaren. Pljučnica se prične uprav na ta način. Dolgo trajajoč in zanemarjen prehlad privede do jetike.

Severov balzam za pljuča

ustavi in prežene prehlad še predno utegne nevaren. Cena 25 in 50 centov.

Piki i ujedi.

Piki žuželk in ujedi živalij se hitro zlažajo in ozdravijo s pomočjo tako uspešnega mazila zoper gnitje kot je

Severovo olje sv. Gotharda.

Ta izleči tudi spahnenje udov, pretegnenje, trde členke, praske in raznovrstne boli. Cena 50 centov.

Ženska slabost.

Ženske so podvržene neki slabosti, ki se ne more šteti med navadne ženske nemoči. Ista je neke vrste izguba vsake moči.

Severov balzam življenja

je gotov pripomoček zoper zle posledice potrtosti, hudega truda, slabosti, ki telo nenavadno okrepi. Cena 75 centov.

Brightova bolezen

se dostikrat prične z vodenico. Ali otekajo vaše noge ali roke koncem dne? Se-li vam ne zdi, da vaša telesna moč polagoma peša? Se nahaja-li v vaši vodi kaka usedlina? Uživatej tako

Severov lek za jetra in ledvice

in v kratkem času vam bo odleglo. Cena 75 centov in \$1.25.

W. F. SEVERA Co. CEDAR RAPIDS IOWA

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

WEEKLY

Published by The Glas Svobode Co
683 Loomis St. Chicago, Ill.Entered at the Post Office at Chicago, Ill., as
Second Class Matter.

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

**"Glas Svobode" izide vsaki petek
in velja za AMERIKO:**

za celo leto \$1.50

za pol leta 75c

ZA EVROPO:

za celo leto .....kron 10

za pol leta .....kron 6

Prvi svobodni list za slovenski
narod v Ameriki.Naslov za dopise in pošiljatve je
stedeči:**"Glas Svobode"**

683 LOOMIS ST. CHICAGO, ILL.

Dopisi.**Stavkajoči vozniki pri
predsedniku.**

Ker so nekateri listi nesramno lagali o spomenici, katero so izročili stavkajoči vozniki predsedniku Rooseveltu in ker se je tem listom pridružil tudi "Glas Naroda" — list slovenskih delavcev (?), sem se namenil podati objektivno sliko o ti aferi, da slovenski delavci vidijo, kako nesramno lažejo kapitalistični časniki, da bi pokazali organizirane delavce kot same morilce in tako zatrlj simpatije v širših ljudskih krogih do organiziranih delavcev.

Odbor stavkajočih voznikov, katerega je predstavil tajnik Loeb predsedniku, je bil sestavljen iz naslednjih bratov: O. P. Shea, Charles Dold, J. F. O'Neill, T. P. Quinn in T. A. Rickert.

Predsednik strokovnega društva voznikov Shea je s temi besedami nagovoril predsednika Roosevelta: Mi smo tukaj kot odbor, da vam razložimo položaj o prepiru med "Employers Association" (zavezo delodajalcev) in "Teamsters Union" (unijo voznikov). Kolikor je nam znano, se je zahtevalo od Vas vojaško pomoč, in radi tega želimo vam povedati svoje mnenje. Quinn je sedaj izročil Rooseveltu spomenico, katero je on pazno prečital in sledeče pripomnil: "Jaz sem prošnjo prečital. Konec se glasi, da se zahteva preiskavo, preden se predsednik v ti stvari definitivno odloči. Do sedaj se mi še od nobene strani v tem oziru stavlja kak predlog. Sploh so mi pa glavne točke popolnoma neznanne. Ja: ne poznam situacije in tudi ne vem kakšnih korakov je treba, da se jo konča. Le obžalujem, da v Vašem listu v takšnem tonu govorite o vporabi zveznega vojaštva. Zvezna vlada še ni od mene kaj sličnega zahtevala. A eno moram povdariti g. Shea. Pri vzdrževanju reda in miru se lahko čikaški župan popolnoma zanese na mojo pomoč. Veseli me, da sem lahko vam povedal to gospoda moja, preden bi to povedal kak drugi korporaciji.

Dovolite mi, da še enkrat ponovim, da mi je položaj neznan. Me ne ni nihče naprosil, da naj posežem vmes, ali menje ne smete krivo razumiti."

"G. predsednik," je odgovoril Quinn, "vzrok, zakaj smo vam izročili to izjavo, leži v tem, da se že dva ali tri tedne vedno kriči po vojaštvu. Jaz Vas toliko poznam, da ne boste vstregli ti zahtevi, dokler niste vso zadevo natančno preiskali."

Predsednik je odgovoril: "G. Quinn, do sedaj ni župan apeliral na guvernerja in samoočebni je u-mnevno, da tudi guverner ni apeliral na mene."

"Dovolite, da vam povem," je izjavil Shea. "Neki odbor je zahteval od guvernerja, naj se odpošlje zvezno vojaštvo. To izjavo so prinesli časniki. Brzojavil sem guvernerju Dencenu, da mu dovolimo, naj imenuje preiskovalno komisijo. Glede nasilstev na ulici vam pa hočem povedati svoje mnenje. Ker dar se zbere na ulici večja gruča ljudi, tedaj nam škodi vsako nasilje, katero povzroči kak organizi-

rani delavec ali pa človek, ki simpatizira z nami. Jaz mislim, da smo dovolj izurjeni delavci v svoji obrti, da lahko trgovcem v Chicagu dokažemo, da je v njih lastnem interesu, ako nas obdržijo v službi.

Tu se ne gre za drugo, nego da se sprejme zopet v delo meščane mesta Chicage, katere so izpodrinili iz dela. Nasilstva obsoja naša organizacija sama. Jaz povem odprto, da hočemo trgovske interese mesta Chicage podpirati, ker vemo, da je blagostan delodajalcev naš blagostan."

"G. Shea", je odgovoril predsednik. "Jaz priznavam strokovna društva, jaz sem tudi častni član nekega strokovnega društva. Ali strokovna društva se morajo ukloniti zakonu kakor korporacije, kakor siromak in bogatin. Do sedaj še ni nihče zahteval, da naj preciziram svoje stališče. In če se bode kaj sličnega zvršilo, tedaj obljubim, da se bodem potrudil, da se nikomur ne bode godila krivica."

V spomenici, katero so izročili predsedniku, je najprvo očitana zgodovina stavke z dokazom, da so delodajalci kršili pogodbo in da se je vedno zahtevalo razsodišče, katero so pa delodajalci ad priori zavrgli, daši se je tudi župan resno trudil za razsodišče. Delodajalci so radi tega zavrgli razsodišče, ker so se delodajalci vedno lahko javno hvalili, da bode takoj zvezno vojaštvo tukaj, ako le mignejo z mezinem, ki bode vsacega vstrelilo, ki bi se upal javno protestirati proti njim. Izjavili so, da je zvezno vojaštvo njih golo orodje, radi tega tudi nočejo preiskave.

"Oni sedaj lahko trdijo, da je razsodišče nepotrebno", tako se glasi neki odstavek v spomenici, "ako bi se jim pa nasprotno dokazalo, potem bi pa javno mnenje simpatiziralo z organiziranimi delavci in delodajalcem bi se izjalovil njih hudobni namen: uničiti unije. Ali lahko to zvršijo?"

Ali je zvezno vojaštvo v resnici to, za kar ga smatrajo ti ljudje? Ali ni resnica, da moč armade le sloni na pomoči ljudstva? Kaj zamore zvršiti nekaj vojakov proti celemu narodu?

Ne da bi bili nevljudni, ali da bi žugali, opozarjamo na govor generala Benjamina F. Butlera, katerega je govoril pred 60 leti v Lowellu, Massachusetts, ljudstvu. On pravi:

"Ako se delavcem grozi, da bodo njih žene in otroci lakote umrli, da bodo oropani njih svobode in pravice, daši žive po zakonih in se ravnaajo po svojem lastnem prepričanju, potem je boljše, da bi bili ostali sužnji dobrih gospodarjev kakor svobodni možje, ki smejo le to storiti, kar jim delodajalci predpisujejo, ako nočejo lakote povzročiti. In na to vprašanje je treba sedaj tukaj odgovoriti."

Jaz poznam moč teh korporacij, jaz poznam mnogo teh mož, ki so vodje. Oni so se zmotili, ko so apelirali na silo. Ako se bode to orožje poskusilo, bode postalo slabo, Vi pa močni. Oni imajo svoje tvornice in stroje, svojo opeko in malto in to je njih sila. Ali Vi ste močnejši. Vi imate svoje pravo orožje in baklje, in s temi hočemo to nečuvano nesramnost izbrisati.

Tako gotovo kakor je bog in jaz živim: pri živemu Jehovi! Ako bo le eden teh ljudi pregnan, Vas bodem sam vodil in iz Lowella to naredil, kar je bil pred 25 leti — pašnik in pa prostor za ribji lov, in jaz bodem s tem pričel, da bodem vrgel bakljo v svojo lastno hišo. Naj le pridejo! A ker nismo mi napadalec, ne iščimo tega groznega boja."

Nadalje se glasi v spomenici: "Mir ne jamčita milica in armada, pač pa delavska masa. Armada ne včinkuje pomirljivo, pač pa vznemirja; armada ne more nikogar terorizirati, pač pa ljudstvo privede do razmišljanja. Ali lahko nekaj vojakov ostraši mase, iz katerih se delajo armade, in ki so cvet ameriškega naroda? Ali smo morda mi sužnji, da se že tresemo, ako kdo omeni armado?"

Ako so delavci kaj zakrivili, tedaj naj sodi razsodišče, ne da bi se rabili topovi in cepci, kajti vsaki delavec se bode podvrnil razsodbi. In če bi razsodišče vzlic temu razso-

dilo proti nam, daši je pravica na naši strani, se bodemo ti razsodbi podvrgli.

Ako lahko razsodi en sam neoborožen človek, čemu naj bi se žrtvovala človeška življenja, čemu se dela iz vlade komična opera?"

Tako je bilo pri predsedniku. Kar je prinesel "Glas Naroda" v 113. št. t. l. v članku "Svarilo predsednika" je od prve pa do zadnje vrstice zlagano.

Slovenski delavci v Ameriki! Zapomnite si dobro, kedaj je delavce, ki se bojujejo mirnim potom za svoje pravice, "Glas Naroda" imenoval duhal.

Tako zaničljivo se tudi najbolj rmeni čikaški časniki niso izjavili o delavcih, kakor ta list, ki trdi, da je list slov. delavcev v Ameriki.

Sram jih bilo!

J. L.—n, unijski voznik.
Glencoe, Ohio.

Cenjeni sodrugi!

Dovolite mi malo prostora v "Gl. Svobode", da okrcam zopet malce "duhovitega" pisatelja newyorške kronike v največjem (?) slovenskem dnevniku, ki se vprav robato zadira v zavedne delavce, ki slučajno niso imeli toliko časa kakor on, da bi trgali svoje hlače po šolskih klopih, ali pa studirali "lebljajtarsko" univerzo v Zagrebu, ker so morali že v najnežnejši mladosti trdo delati, ako so hoteli samega sebe preživeti.

Ako nismo slovenski delavci tako dobro izurjeni v delu s peresom, kakor smo s krampom, lopato, kladivom ali kakim drugim orodjem, tedaj nismo to sami zakrivili, ampak zakrivila je to kolikor toliko slovenska buržoazija, ki se pred avstrijsko vlado vedno po trebuhu valja, zakrivila je to današnja družabna kapitalistična uredba, s katero se nalahče hoče delavne sloje obdržati v duševni temi, da bi za frakarje in kutarje vseh narodov za vedno zorela pšenica.

Ako nismo zmožni tako sukati pero kakor orodje, še s tem ni dokazano, da so le frakarji in kutarji edini ljudje, ki imajo zdrave misli in znajo logično misliti.

Ako bi hoteli le pobirati nelogiko, katero g. Sakser v svojem največjem (?) dnevniku vsaki dan ponuja slovenskemu trpinu v Ameriki, potem bi imeli toliko gradiva, da bi lahko le z brezmišelnimi, popolnoma nelogičnimi zaključki polnili predala največjega šaljivega lista na svetu.

Sploh pa g. Sakserju ni treba izdajati kak poseben šaljiv list. Do danes nam popolnoma zadostuje njegov največji (?) slovenski dnevnik, ki je od prve vrste pa do zadnje smešen, kakor so smešni ljudje, ki ga urejujejo, ki mislijo z navadnim pravljicami, vsakdanjim frazami in neumnimi šlagerji poneumiti slovenske delavce v Ameriki.

Ako bi g. Sakser le enkrat gledal, kako trlo mora delati slovenski trpin v rudo in premogokopih, v rudotopilnicah in družih raznih podjetjih za cent, potem bi gotovo bil družih misli, ako ima v resnici srce za svojega brata Slovenca — prepovedal bi svojim urednikom pisati proti delavcem in njih težnjam.

Morda se motim?? G. Sakserju dam edin svet. Nikar naj preveč ne napačenja strune, ker bi znala početi. Morda pride kmalu čas, ko bodo slovenski ameriški delavci odprto rekli Sakserju: Aut aut! Ali z nami, ali proti nam. Povejte odprto!

In takrat bode g. Sakser prepoznal zavoziti na drugo pot. Mi nismo nevoščljivi denarja, katerega orste zaslužili od delavcev, pač pa se ne pustimo zasmehovati od nikogar.

Mesto da bi s svojim dnevnikom tolmačili vsa važna, kulturna vprašanja, ki pretresajo ves civilizirani svet, pa napadate organizirane delavce in pričbujete članke, s katerimi vi slovenski narod v Ameriki tirate direktno na kriva pota. In to imenujete vi kulturno delo.

Čas ni daleč, ko bodo slovenski delavci v Ameriki imeli svoj dnevnik in takrat g. Sakser bodete pa lahko ponujali svoj list le še histeričnim tercijskankam.

Vsem svobodnimislernim rojakom širom Amerike pozdrav, "Glas Svobode" pa obilo ranočnikov.

Nace Žemberger.

**OBLEKE ZA
ODRASLE IN
DEČKE**

Za to sezono, priredili smo za v pregled in prodajo izvrstno skladišče raznih oblek prve vrste. Za nizko ceno si nabavite fino blago. Cene so **OD \$5.00 DO \$20.00**

Vogal Blue Island Ave. in 18 ulice.

JELINEK & MAYER,
lastnika.**ODEVNI
ATLAS
SPOLEČNOST**Alaska
Puget Sound
Columbia River
Yellowstone Park
Portland Exposition
via**NORTHERN PACIFIC RAILWAY.**

Za cene in informacije pišite C. A. Mathews, Gen. Agt. Pass. Dept., 208 S. Clark St. Chicago, Ill. Pošljite 6 cent v za knjižico "Wonderland 1905" in 4 cente za "Levis and Clark" brošurico na A. M. Cleland General Pass. Agent. St. Paul.

? Yondorf Bros ?

365--367 Blue Island Ave. na vogalu 14. ceste.

Svetovnoznani trgovci z obleko za moške in dečke. V naši zalogi so naprodaj pomladanske obleke najrazličnejšega kroja. Delo solidno, blago trpežno, cene pa nizke.

**Moške obleke od
\$6.50 do \$22.00****Površniki od
\$8.50 do \$18.00****Obleke za dečke in otroke od \$3.50
do \$7.50**S & H zelene varstvene znamke
za vsaki komad, katerega kupite.**Obiščite nas in prepričajte se.**

Slovenska Narodna

Podporna Jednota.

s sedežem v Chicago, Illinois.

Predsednik: JOHN STONICH, 559 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 Podpredsednik: MIHAEL STRUKELJ, 519 Power Str., Johnstown, Pa.
 I. tajnik: MARTIN KONDA, 683 Loomis St., Chicago, Ill.
 Pom. tajnik: FRANK PETRIČ, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.
 Blagajnik: FRANK KLOBUČAR, 9617 Ewing Ave., South. Chicago, Ill.

Nadzorniki: DAN. BADOVINAC, P. O. Box 193 La Salle, Ill.
 JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Porotni odbor: JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 MARTIN POTOKAR, 564 S. Centre Ave., Chicago, Ill.
 MOHOR MLADIČ, 617 S. Centre Ave., Chicago, Ill.

Bolniški odbor: JOHN VERŠČAJ, 674 W. 21st Pl., Chicago, Ill.
 JOS. DULLER, 7 Walker Str., Jamesville, Wis.
 ANTON MLADIČ, 134 W. 19th Str., Chicago, Ill.

Odbor S. N. P. J. ima vsaki tretji četrtek svojo redno mesečno sejo. Opozarja se vse člane, ki imajo vprašanja do odbora, da pravočasno dopošljejo svoje dopise prvemu tajniku.

VSE DOPISE naj blagovole društveni zastopniki pošiljati na I. tajnika Martin Konda; **denarne pošiljatve** pa blagajniku Frank Klobučarju.

Pristop.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Ivan Steblaj št. 878.
 Društvo šteje 68 udov.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Stefan Misijan št. 891;
 Frank Luzar št. 892; Florijan Grilc št. 890. Društvo šteje 92 udov.

Društvo "Danica" št. 22 v Trimountain, Mich.: Anton Skufca št. 879; Frank Štimac št. 880; Jakob Kolar št. 881; Anton Klobučar št. 882; Peter Matkovič št. 883; Josip Abramovič št. 884; Josip Ozanič št. 885; Josip Ozanič št. 886; Anton Lisar št. 887; Mihael Ožanič št. 888; Anton Klarič št. 889; Nikolaj Mrva št. 893. Društvo šteje 34 udov.

Zopet sprejeti.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Fortunat Cepuder št. 54. Društvo šteje 69 udov.

Suspendovanje.

Društvo "Slavija" št. 1 v Chicago, Ill.: Anton Prešern št. 706.
 Društvo šteje 68 udov.

Društvo "Triglav" št. 2 v La Salle, Ill.: Mihael Račič št. 64;
 Karol Pirh št. 79; Martin Jenškovec št. 635. Društvo šteje 89 udov.

Društvo "Adrija" št. 3 v Johnstown, Pa.: Frank Meden št. 123;
 Anton Obreza št. 124. Društvo šteje 49 udov.

Društvo "Naprej" št. 5 v Cleveland, O.: Frank Pečjak št. 420;
 Društvo šteje 15 udov.

Prestop.

Od društva "Bratstvo Naprej" št. 9 v Yale, Kans.: k društvu "Orel" št. 19 v Stone City, Kans.: Ivan Šarc št. 294; Ivan Bonifer št. 295; Ignac Pečnig št. 296. Prvo društvo šteje 75 in drugo 36 udov.

MARTIN KONDA, I. r. tajnik.

Vsem tajnikom "S. N. P. Jednote".

Obveša se vse tajnike S. N. P. J., da naj pri obračunanju naročenih tiskovin pošlejo denar direktno upravništvu "Glas Svobode" ne pa blagajničarju jednote.

Pri mesečnih obračunih naj se vselej pri vsacemu bratu zapise na mesečno poročilo pod rubriko knjižna št. le certifikatna številka, ne pa kaka druga štev. ker je mnogo bratov enacega krstnega imena in priimka.

Mesečno poročilo naj se pošlje vsaki mesec do 15. tajniku jednote, da je mogoče redno in točno vpisati mesečne doneske in druge pristojbine.

Vsa društva, katera žele imeti društvene znake (gumbe) se obveša, da se bodo ista takoj razposlala, ko jih tajnik jednote dobi od tvrdke, pri kateri so naročena.

Vsa društva, se opozarjajo da volijo takoj delegate za glavno zborovanje jednote, ki bode v mesecu septembru tega leta in dopošljejo njih natančne naslove tajniku jednote. Glede volitve opozarjamo vsa društva na 5. poglavje čl. 40, 41, 42 in 43 društvenih pravil, ki se glase:

Čl. 40. Društva broječa 25 članov, imajo pravico poslati enega zastopnika; če imajo nad 100 udov dva; nad 200 udov tri itd. Društva, ki štejejo manj kot 25 članov, pošljejo lahko dve društvi vkup enega delegata, vendar pa morati imeti skupno 25 članov, ker bi inače jednotni stroški preveč narasli.

Čl. 41. Delegat, ki je izvoljen in odposlan od dveh društev, mora prinesiti s sabo verodostojna spričevala od obeh društev, da je pravilno izvoljen.

Čl. 42. Le ona društva, ki so preoddaljena od kraja, kjer se vrši generalno zborovanje, imajo pravico biti zastopana po kakem pooblaščenem, ki pa mora biti delegat ali uradnik jednote.

Čl. 43. Društva, ki ne pošljejo svojega odposlanca in ne dajo nikomur pooblastila, imajo pravico dati pismenim potom kake nasvete in predloge, kateri se potem na glavnem zborovanju od navzočih delegatov razpravljajo, sprejmejo ali zavrnejo.

Vse delegate za glavno zborovanje jednote se opozarja, da so že dne 4. septembra zvečer v Chicagi, ker se bode isti večer vršila predkonferenca in ker je osrednji odbor na zadnji seji sklenil, da se prične glavno zborovanje jednote z dnem 5. septembra ob 8. uri zjutraj.

Pravila so pošla. Ker se bodo pravila na zborovanju jednote v septembru v marsičem spremenila, se prosi vsa društva, da počakajo do glavnega zborovanja in se tako prihranijo nepotrebni troški.

Še enkrat se opozarja vsa društva, da morajo doposlati glavnemu odboru jednote jamščine svojih zastopnikov, ker drugači se po društvenih pravilih nesme izplačevati bolnišno ali katerodruogo podporo.

Končno se opozarja vsa krajevna društva, da pri novo vstopivših udih glede vplačevanja prispevkov za troške zborovanja jednote istotako postopajo kakor pri starih članih. (Glej 24. poglavje, čl. 29).

Z bratskim pozdravom

IVAN STONICH,
predsednik.MAKTIN KONDA,
tajnik.

Odprla sva moderno urejeno gostilno na 156 Displeine ulici in voglu Austin Ave.

kjer bodeva točila piwo prve vrste, pristna naravna vina in izborno žganje.

Unijske smodke na raspolago.

V obilni poset se priporoča vsem rojakom, brata

Jakob in Jože Polanšek.

Na prodaj

posestva proti takojšnemu plačilu ali na obroke.

Vprašajte za imenik.

J. F. Stepina,

Odvetnik, notar in zastopnik za prodajo posestev.

352 W. 18th St. Chicago, Ill.

Kasparjeva državna banka.

623 Blue Island Ave. Chicago, Ill.

plačuje od vlog 1. jan. pa 30 jun. in od 1. jul. pa do 30 dec. po 3 odstotke obresti.

Hranilni predal za \$3. na leto.

Pošilja se denar na vse dele sveta in prodaja se tudi vozne listke (šifkarte).

Denar se posojuje na posestva in zavarovalne police.

ZASTONJ DOBITE!

Krasen šopek cvetlic z vazo pri M. KARY, 760 juž. Halsted ulici

Pridite in kupite par čevljev ali šolnjev za en dolar, ako nečete kupiti dražjih, pa že dobite krasen šopek cvetlic z vazo.

TO VELJA LE ZA MESEC MAJ.

Moški rmeni ali črni Oxford

čevlji naprej od \$1.50

Moški Pat. Calf ali Oxford

čevlji naprej od \$2.50

Moški čevlji za delo naprej

od \$1.25

Moški šolni iz platna ali usnja

naprej od 29c

Rmeni ali črni čevlji za dečke

naprej od 98c

Deški šolni različnih vrst naprej

od 29c

M. KARA, 760 juž. Halsted ulica, med 19. ulico in 19. Pl.

Moja zaloga čevljev je popolnoma gotova, pokažem vam lahko naj-novejše vzorce za to sezono. Vsi čevlji lično delani iz najboljšega blaga.

Ženski rmeni ali črni Oxford

čevlji naprej od \$1.25

Ženski Pat. Calf ali Oxford

čevlji od \$1.50

Ženski čevlji za delo naprej

od \$1.25

Ženski šolni različnih vrst naprej

od 24c

Sokolski šolni s podplati iz

gumija po 49c

Čevlji različnih vrst iz platna

naprej od 98c

Hermanekov Angelika balzam je najboljše krepilo.

Kedar telo slabi in se njega moč čimdalje boljbolj zmanjšuje tedaj potrebuje želodec krepila za prebavljenje, da ojači čreva in ledvice.

Hermanekov angelika balzam se proizvaja le iz korenin, zelišč in izbranih rož, ki so potrebne za ojačenje telesa in utrditev zdravja. Ako postane kri nečista, se pretaka nepravilno in postaja razkrojena, telo ne dobiva dovolj jakosti, torej slabi in razpada, pristopno je boleznim, nervoznosti, slabemu prebavljenju, izgubi slasti do jedil, nespečnosti.

Poleg se pa prikazujejo še druge bolezni, ki imajo svoj izvor le v slabi krvi, n. pr. mrzlica. Hermanekov angelika balzam je najboljši kričistilec in krepilo, ki vedno pomaga, ako telo slabi.

Cena 75c; po pošti 85c.

Izdeluje in prodaja edino

J. C. Hermanek, lekarnar,

585 So. Centre Av. Chicago Ill.

Posebno privlačna razprodaja Kolačekovega raznovrstnega blaga ta teden.

Mi Vas opozarjamo na naše prve vrste blago, katero prodajamo po najnižji ceni. — Ako le za 5 centov kupite, se vam izročil premijski kupon. Hranite jih!

Otročje fino pletene nogavice — črna barva garantirana, brez robov. Mera: Od 5 do 9½. Navadna cena 12½c za par. Sedaj le 7c

Fina spodnja krila iz najfinejšega blaga. Delo lično in trpežno. Navadna cena \$6. Sedaj stane 3.50 komad le

Ženske bluze iz japonske svile — bele ali črne barve, fino okrašene. Navadna cena \$4.00. Sedaj stane 2.98 komad le

Ženska spodnja krila iz finega "ginghama". Stane 45c komad le

Fini slamniki za dame — lepo okrašeni. Navadna cena od \$3.50 do \$4.50. Sedaj so po 2.75

Slamniki za dame — najrazličnejše mode. Nekateri vredni \$2.98. Sedaj po znižani ceni le 1.89

Obleke za dečke — od 3 do 10 let — mornarskega, ruskega ali kateri drugega kroja — modre, črne ali rjave barve. Vsaka obleka stane le 3.50

Čepice za dečke in mladeniče — Autos, Norfolk, Golf ali Eaton — stane komad le 48c

Fino volнено blago — 38—45 palcev široko v najrazličnejših barvah in vzorcih. Stane jard le 59c

Jd. široka japonska svila — najboljša blago za obleke in bluze. Stalna cena 75c jd. Po znižani ceni le 55c

Importirana francozka svila "mull" — posebno vporabna za bluze in obleke — se lahko pere. Stane jd 50c

"Voile" iz pavole — za obleke, bluze in spodnja krila — raznih vzorcev — modre ali rjave barve. Navadna cena 22c jd. Sedaj 12½c

Fina zagrinjala belbe ali "kreme" barve. Vsaki par vreden \$5. Prodajamo sedaj par 1.98

Linoleum — importiran, dva jd širok — okrašen s finimi risbami. — Vreden \$1.35 jd po dolžini. Sedaj le 89c

Namizni prtji iz damasta — 2 jd široki, srebrnobelega barve. Jd vreden \$1.00. Stane sedaj le 79c

Serviete — tucaat le \$1.50

Namizni platneni prtji. Mera: Od 8—4. Jako okusno delo. Stalna cena \$1.50. Sedaj komad le 98c

Prodajalec STONICH, vprašajte po številko 22.

Dr. Kolacek & Co.
559, 561, 563 and 565 BLUE ISLAND AVE.

Vesti iz jugoslovanskih pokrajin.

— Nove klerikalne pijavke so vznemirjale zadnje dni našo belo Ljubljano. Ni dovolj, da ima farška bisaga dovolj stalnih dohodkov, kakor maše, odpustke, luško voblo, sedaj so iznašli ti prijatelji ljudstva novo sredstvo izsesavanja. Znano je, da je "katoliška tiskarna" eno najbogatejših klerikalnih podjetij, monopolizirali so si samo ob sebi umevno tudi — molitvenike. Toda to ni najhujše. Kako pa spečati to ogromno množico "duševnega" berila med naše ljudstvo. To je je jako pereče vprašanje, če se pomisli, da je molitvenikov že toliko, takorekoč za "svinje futrat". V Ljubljani pa biva modra buča, ki ima naslov rimskega doktorja, ime pa mu je Gregor Pečjak. Ta je spisal knjigo: "Šolski molitvenik pokatekizmu in obrednih knjigah." Založil knezoškofijski ordinarijat. Tiskala "Katoliška tiskarna". — Cena 80 vinarjev. Dosebaj je bil vsak molitvenik dober — seveda če je bil potrjen od škofijstva, a — sedaj —? Ujmo! Te dni so prihajali iz šol domov dečki in deklice zahtevo, da mora vsakdo imeti omenjeno knjigo, kajti "gospod katehet so rekli". Ako se je dejalo učencu, da so tudi drugi molitveniki še za rabo, tedaj je začel milo ihteti rekoč, da so gospod rekli, če ne kupi molitvenika, bo izključen. V drugih slučajih se je celo grozilo, da otroci ne opravijo sv. obhajila, če ne kupijo molitvenika v "Katoliški bukvarni" za 80 vinarjev. Ta gonja za nakup se je uprizorila po vseh ljubljanskih šolah brez izjeme (deške in dekliške) od katehetov. Celo na gimnaziji je Pečjak sam toplo priporočal knjigo. Ista gonja je bila celo na c. kr. vadnici. Ako se pa pomisli, da so knjigo natisnili v 35.000 izvodih, se ni treba čuditi, da so celo šole vpregli, da se mora ta literatura razpečati.

Neki družinski oče ima pet šolo-obveznih otrok. Vsi ti so prišli domov ter zahtevali vsak po 80 vin. za knjigo. Ubogi oče se je branil plačati skupno 2 gld., a kaj si more pomagati, plačati, mora, da ne dobe otroci v šoli nezadostno, oziroma celo da ne bodo izključeni (?), seveda pop ne premisli — ker je sit — družinski oče pa — strada za pope. Farji v stari domovini pa že res pončejajo, kar hočejo.

— Beračenje za šenklaško cerkev. Šenklaško cerkev v Ljubljani hočejo popraviti in je njeno upraviteljstvo obelodanilo v "Laib Ztg. in "Slov." prošnjo, v kateri berači za milodare, da se bodo mogle priprave primerno izvršiti. V tej prošnji se sklicuje zlasti na potres, ki je pred desetimi leti navidezno sicer malo poškodoval cerkev, če se pa stavba natančneje pogleda, je pa napravil ogromno škodo na starila umetninah. Tako prošnja. Upraviteljstvo se sklicuje na potres. Ali se pa isto upraviteljstvo še spominja, kako se je po potresu po cerkvah pobiral denar za ljubljanske prebivalce? Mnogo so dobili duhovniki darov, a ljubljansko občinstvo ni prejelo niti solda tistih pobiranj. Vse je ostalo v duhovski bisagi. Naj zljaj iz tistega denarja, ki ga ni bilo, pokrijejo stroške za popravo šenklaške cerkve, pa jim bo še ostalo precej. Pa ko bi tega denarja ne bilo, saj ima cerkev že milijone drugega denarja in ni treba tarnati, da navdaja upraviteljstvo tesna skrb, da ne bodo zadostovali pribiranki za nameravano popravo. Pomislimo samo, koliko hiš ima duhovna gospoda v Ljubljani: škofijo, Medjatovo hišo, Ovijskevo hišo in druge hiše, ima korarske hiše, ki so na vsak način vredne mnogo tisočakov. Iz teh dobi upraviteljstvo brez posebnih težav toliko, kolikor rabi za popraviljanje cerkve in ni treba

pritisniti na ljudski žep, naj pomore bogatinki. In koga naj ne obide sveta jeza, če sliši o tem beračenju in ve, kolike svote nesejo manipulacije z različnimi testamenti. In če bi res ne imeli ničesar, naj ljubljanski škof odpre svojo blagajno in odrine par tisočakov. Teško mu to ne bo, ker vleče letnih 30.000 goldinarjev, poleg tega je pa še vsako leto dedič najmanj 50 tisočakov. Skrajna umazanost je torej to beračenje okrog ljudi, ki bi si morali pritrjavati težko zasluženno skromno hrano, da bi pripomogli, da bi farji tem ložje drli in poneumnevali slovenski narod. Šenklaško cerkev naj pa popravijo z lastnim denarjem farji. Kdor hoče hišo za svoj "kšeft", naj si jo tudi sam sezida ali pa popravi.

— Oj ta čistost. V Kranjski gori so orožniki aretirali šest oseb, ki so storili neko grdo hudodelstvo. V zvezi s tem dogodkom je neko šele 12 let staro dekle. Med aretovanimi osebami so trije člani Marjine družbe.

CHICAŠKE SLOVENCE

opozarjano na mlajevo veselico z gledališko predstavo, koncertom in petjem, katero priredi žensko poporno društvo "Ilirija" v soboto zvečer 27. maja v Narodni dvorani 587 S. Centre Ave.; opozarjamo tudi cc. občinstvo posebno na korarčnico "Ilirija", katero je poklonil g. Smotlaha ženskemu podpornemu društvu "Ilirija"

Obilo zabave bode mudila tudi veseloigra "Bob ali Krofi iz Kranja", pri kateri nastopi naslednje osebe: [Petrič. Tomaž, kovaški mojster G. J. Polonica, njegova hči ga. Meden Matiče, pomočnik g. F. Udovič Grabež, odrtnik g. F. Stonich Nežika, potinja iz

Kranja ga. K Stonich Na veselici sodelujeta tudi slov. del. pevski zbor "Orel" in pa česki pevski zbor "Ferdinand La Salle". Pričetek točno ob 8 uri. Vstopnina 25c za osebo. K obilni vdeležbi vabi

Odbor.

Stone City, Kans.

Nesreča, ki nikdar ne praznuje, je zopet zahtevala svojo žrtev. Brat Andrej Rošič, član društva "Orel" št. 19 S N P J je v premogokopu ponesrečil tako nesrečno, da si je zlomil križ. Sedaj je siromak v bolnici, kjer so zdravniki zvršili na njemu operacijo, da ga obranijo pri življenju.

Jaz opozarjam vse rojake-trpine, ki delajo v premogokopih in rudnikih, naj bodo oprezní pri delu. Posebno takim veljajo moje besede, ki so se tega posla prijeli še le v Ameriki, kojim niso nevarnosti, ki prete premogarju ali rudarju pod zemljo, tako obširno znane kakor izučnemu delavcu.

Končno opozarjam vse rojake v naši okolici, naj vstopijo v našo delavsko organizacijo, v S N P J. Pozdrav vsem bratom, "Glasu Svobode" pa obilo naročnikov.

Mih. Klenovšek, predsednik

Ako pošljete denar v staro domovino, obrnite se zaupno na M. V. Konda-ta, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

Rojaki v Clevelandu in okolici pozor!

Notarska pisarna.

Izdelujejo se vsa notarska dela (Vollmacht), kupna, dolžno pisma, prošnje radi vojaščine itd. Oddaljeni rojaki dobe pismena pojasnila brezplačno proti odškodnini poštine.

William Sitter

26 Franklin Extension Lakewood, Ohio.

Importiran tobak iz stare domovine. V zalogi imam po 7, 8, 13 in 17 kr., kakor sport, sultan in damske, cigarete. J. VOKOUN, 544 Blue Island Ave.

Mirko Vadjina

priporoča bratom Slovincem svojo

BRIVNICO.

390 W. 18. St. Chicago.

Največja slovanska trrdka

Emil Bachman,

580 So. Centre Ave. Chicago.

Izdeluje društvene znake, gumb, zastave in druge ptrebščine.

Pozor rojaki!!!

Potujočim rojakom po Zdr. državah, onim v Chicagi in drugim po okolici naznanjam, da točim v svojem novourejenim "saloonu" vedno sveže najfinejše pijače—"atlas beer" in vsakovrstna vina. Unijske smodke na razpolago. Vsace-mu v zabavo služi dobro urejeno kegljišče in igralna miza (pool table). Solidna postrežba zagotovljena.

Za obilen obisk se vljudno priporoča:

MOHOR MLADIC
617 S. Center Ave. blizo 19
ulice CHICAGO, ILL.

Stojte in mislite!

Česar potrebujete za redno življenje?

Zrak in hrano!!!

Vi ne morete živeti brez njiju. Gotovo ste tako pametni, da imate zraka, kolikor ga morate dobiti. Ali kako je z hrano? Vi veste, da želodec odpove hrano, ne glede na to je-li dobro pripravljena.

TO POMENI BOLEZEN V VSAKEM SLUČAJU.

Kakor hitro se Vam povrne slast do jela, že se počutite dobro.

je edini pripomoček, ki absolutno pomaga v mnogih slučajih. Ta lek povrne in pomnoži prebavno moč želodeca in črev, in vinkuje tako biogodejno na te organe, da lahko prebavljajo najtežja jedila. Vi veste koliko je življenje vredno, ako lahko jeste vse, kar je Vam všeč, ne da bi Vam škodilo — veste tudi kakšne muke so, ako ne morete uživati hrane ne vsled revščine, ampak vsled bolezni.

Trinerjevo zdravilno grenko vino

ohrani življenje za mnogo let,
ohrani zadovoljnost,
ohrani zdravje,
ohrani moč,

se lahko daje otrokom,
zbirnim gospodičnam,
močnim ljudem,
starim ljudem.

To vino je najboljši pripomoček proti vsem želodčnim, krvnim in živčnim boleznim.

Dobiva se v lekarnah in boljših gostilnah.

JOS. TRINER,

799 So. Ashlan Avenue

Chicago, Illinois

SVARILO: Mnogo ljudi ponareja ta pripomoček pod različni imeni. Ako hočete imeti pravo grenko vino, zahtevajte Trinerjevo.

Trinerjev brinjevec

ima vsaki dan več prijateljev, ker je naš narod prišel do prepričanja, da je najpristnejši in najmočnejši.

Edina vinarna, ki toči najboljše kalifornijska in importirana vina. Kdor pije naše vino, trdi, da še ni nikdar v svojem življenju pokusil boljše kapljico. Vsi dobro došli!

Kdor se želi učiti in naučiti angleško brez učitelja

naj si nabavi najnovejši

Slovensko---angleški---rečnik.

Knjižica je jako razumljivo sestavljena, poleg angleških besedi nahaja se pravilno izgovarjanje istih. Oblika knjižice je žepna, toraj pri vsaki priliki v porabi.

CENA JI JE SAMO 60 CENTOV.

Denar pošljite po Money-Orderju ali pa v znakmah na naslov

V. J. Kubelka, P. O. Box 744

New York N. Y.

Wilre

Najboljši fotograf, izdeluje vsakovrstne slike razne velikosti.

Družbinske in društvene skupine. Ženitovanijske in otročje slike so naša specialiteta. Cene primerne in solidne.

391—393 Blue Island Ave, vogal 14. Pl.

Telefon Canal 287

Nad 30 let se je obnašal
Dr. RICHTERJEV
SVETOVNI, PRENOVLJENI
"SIDRO"
Pain Expeller
kot najboljši lek zoper
REUMATIZEM,
POKOSTNICO,
PODAGRO itd.
in razne reumatične nepravilike.
SAPNO: 25ct. in 50ct. v vseh lekarnah
all pri
F. A. Richter & Co.
215 Pearl Street,
New York.

LIEBICH Slovenski fotograf
poznat mej Slovenci že mnogo let
izdeluje najlepše velike in male slike
po najnižjih cenah.
80—86 Euclid Ave.
CLEVELAND, O.

POMOČ IN ZDRAVJE BOLNIM!

ZAMORE DATI SAMO

Dr. E. C. Collins, M. I.

ako hoče bolnik popolnoma ozdraviti je v prvi vrsti potrebno da zdravnik njegovo bolezen popolnoma in natanko spozna, to pa je edino le mogoče našemu slavnemu in najbolj učenemu profesorju, ker je on edini zdravnik, kateri po natančnem opisu vsako belezen, popolnoma in temeljito spozna.

Zatoraj, rojaki Slovenci, v slučaju da vam je treba zdravniške pomoči vam mi priporočamo samo in edino le tega slavnega in izkušenega zdravnika ker se nijeden drugi zdravnik ne more ponašati s tako uspešnim zdravljenjem kakor on.

OZDRAVI VSE BOLEZNI, ker on jedini pozna po znamenjih takoj vsako bolezen in radi tega ozdravi vse možke in ženske bolezni bodisi akutne ali pa zastarele (kronične). Za to tudi jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni, kakor: bolezni na plučah, prsih, želodcu, črevah, ledvicah, jetrah, mehuru, kakor tudi vseh bolezni v trebušni votlini, bolezni v grlu, nosu, glavi, nervoznost, živčne bolezni, prehudo utripanje in bolezni srca, katar, prehlajenje, naduho, bronhijalni, pljučni in prsni kašelj, bljuvanje krvi, mrzlico, vročino, težko dihanje, nepravilno prebavljanje, revmatizem, giht, trganje in bolečine v križu, hrbtu, ledjih in boku, zlato žilo (hemeroide), grižo ali preliv, nečisto in pokvarjeno kri, otekle noge in telo, vodenico, božjast, slabosti pri spolnem občevanju, polucijo, nasledke izrabljanja samega sebe, šumenje in tok iz ušes, oglušenje, vse bolezni na očeh, izpadanje las, luske ali prh na glavi, srbenje, lišaje, mazolje, ture, hraste in rane, vse ženske bolezni na notranjih organih, neurastečni, glavobol, neredno mesečno čiščenje, beli tok, bolezni na maternici itd., kakor tudi vse ostale notranje in zunanje bolezni. On je prvi in jedini zdravnik, kateri ozdravi jetiko, ozdravi vse tajne možke in ženske spolne bolezni, kakor tudi „sifilis“, točno in popolnoma. (Zdravljenje spolnih bolezni ostane tajno). Ženskam in moškim se ni treba sramovati ter naj natančno in zanesljivo opišejo svoje spolne bolezni. Ktere ženske trpe na takozvanem mesečnem neredu, naj se takoj do njega obrnejo.

BERITE nekaj najnovejših priznanj, s katerimi se zahvaljujejo naši rojaki za popolno ozdravljenje:

Slovenka: M. HEGLER — 1239 Bohemian Ave — Pueblo, Colo.

Ozdravljen od kronične bolezni želodca in notranjih prebavnih organov.

Cenjeni gospod profesor!

Vam naznanjam da sem po vaših zdravljenih popolnoma ozdravil in sem zdaj čisto zdrav in vesel kakor poprej in delam že en mesec. Vam pošiljam mojo sliko, ko sem bil pri vojaki v ol kontri Austriji.

Pozdravljam Vas doberdelni gospod profesor.

Johan Strah.

Iz vsega tega se jasno razvidi, da se bolniki, najzanesliveje ozdravijo pri našem slavnem zdravniku.

Zato, ako ste slabostni, bolni, ako izgublimate moči ali trpite na katerikoli bolezni, če je vaša bolezen zastarela ali kronična vsled neuspešnega zdravljenja neizkušenih zdravnikov, opišite natančno vašo bolezen navedite starost in čas, kako dolgo ste že bolni tar pošljite pismo na ta-le naslov:

Dr. E. C. Collins

Medical Institute

140 WEST 34th STREET, NEW YORK, N. Y.

In potem bodite z mirno dušo prepričani da bodete zagotovo in popolnoma ozdravili.

Ozdravljena od akutne bolezni ženskih organov — narednega mesečnega čiščenja, belega toka — bodljaja in krca v trebuhu križu, težkega dihanja, glavobola in srčne bolezni.

Slavni gospod Profesor!

Naznanjam vam da sem sedaj popolnoma zdrava. Vaša zdravlila so mi zadostavala za popolno ozdravljenje — moje težke bolezni vsled katere sem trpela nad tri leta in katere ste me Vi edini popolnoma ozdravili, srčno se vam zato z mojim možem zahvaljujemo in vas priporočava vsem rojakom Slovencev ker ste v resnici najbolj učeni in izkušeni zdravnik.

Tudi vam pošiljam mojo sliko in vam ostanem do groba hvaležna.

Mari Hegler

Bohemian Ave 1239

Pueblo, Colo.

Slovenec: JOHN STRAH
69. W. Feront Str. — Massillon, O.

RAZNO.

— Pri občinskih volitvah v Celovcu so socijalni demokratje prvičkrat zmagali. Med socijalno-demokratičnim kandidatom sodrnogom Arnoldon Riesejem urednikom časopisa "Volkswille" in med nemškimi nacionalcem Rudolfom Baudischnen je bila ožja volitev, pri kateri je bilo oddanih 264 socijalno-demokratičnih in 200 nacionalnih glasov. Vsled tega je sodrnog Riese izvoljen. Tako koraka socijalna demokracija povsod od zmage do zmage.

— Lov na duše. "Izraelitična unija" na Dunaju je na svojem občnem zboru razpravljala o slučaju, ki je velepomemben, ter obseva katoliški klerikalizem s čudno svetlobo. Dne 19. marca t. l. sta prišli k židovskemu trgovcu Leonu Weitmanu v Husiatizmu (na Galiskem) obe hčeri sodnijskega pisarja Morinowskega, ter sta rekli trgovčevi štirinajstletni hčerki, naj pride k učiteljici Pistkowski. Dekle je šlo, pa se ni več vrnilo. Pisarjevi hčerki in tudi učiteljica zatrjujejo, da ne vedo ničesar o dekletu, dasiravno so jo videli ljudje še popoldan v njih družbi. Od sosedov se je pa izvedelo, da so bili dekletu in učiteljici prejšnjemu pripravljeno in so pomagali deklici pobegniti. Tajnik "Unije", ki se je odpeljal v Husiatyn, je pa izvedel, da se je peljala isti dan neka usmiljena sestra iz Husiatyna v Krakov, pa da je med potom vzela dekle seboj. Krakovski samostan usmiljenk je igral že večkrat ulogo pri dušolovih in zato je sumnja, da so židovsko deklico brez znanja njenega očeta odveli v samostan, zelo opravičena. Značilno je, da državne oblasti doslej še ničesar niso storile, da bi našle sled dekletov. "Pred samostanskimi durmi je konec državne moči..."

— Vsled verske blaznosti se je usmrtil v Bruslju v cerkvi redemptoristov grški duhovnik Borremaus med mašo. Prerezal si je vrat. Prisotne je poskropila njegova kri.

— Značilno pastirsko pismo znanega kremonskega škofa Banomellija kroži v obliki brošure po Italiji. Glede častenja Matere božje in svetnikov piše škof: "Zaljivo je za kristjansko čustvo in za naravno pamet, ako se Mater božjo in nekatere svetnike časti enako kot Kristusa". Potem kritikuje praznoversko častenje sv. Antona Padovanskega in nekega sv. Ekspedita, ki se baje bavi s posebno najimi zadevami. Škof dokazuje, da je ta svetnik popolnoma izmišljen in žsicer je bil rimski kardinalni vikar ki je novega svetnika toplo priporočal vernikom v čaščenje. In tega generalnega kardinala ter druge duhovnike škof Bonomelli ostro opostrofirja s stavkom v svoji brošuri: "Ne samo, da so ljudje, ki verujejo v sv. Ekspedita, marveč so tudi taki, ki takšno čaščenje finančno izrabljajo in končno se taki, da dajejo dovoljenje za izkoriščanje." Nadalje pravi, da je umevno, da v Italiji izobraženi in vsi višje stoječi ljudje vseh krogov in stanov nočejo ničesar vedeti o cerkvi. In zakaj? Ker je večinoma mešanica brezsmiselnih obredov in običajev, ki brez pomena zabavajo ljudstvo ter zalijo zdravo človeško pamet.

— Poneverjeni cerkveni denar in prisega katoliških duhovnikov. Pred nekaj dnevi se je vršila pred kaz. sodiščem v Kolmarju na Nemškem razprava, ki je pokazala, kako upravljajo duhovniki cerkveno premoženje in kakšno je notranje življenje duhovščine. Župnik Teotin Blonde v Munchhausnu je tožil ondodnega župana Hurterja radi razžaljenja časti, ker ga je obdolžil da je lansko leto cerkveni denar

poneveril. Prvo sodišče je obdolženca obsodilo v donarno kazen, vzklicno sodišče ga je popolnoma oprostilo, kajti toženčev zastopnik je dokazal, da je župnik Blonde cerkveni denar porabljal v svoje namene, akoravno je nekoč dejal, da, če bi se to zvedelo, bi se mu žaltava godila. Jako značilna je bila izjava nekega abbéja Rotha, ki je nastopil kot prič pri tej razpravi. Pred svojo prisego je izjavil, da bo on pod prisego izpovedal ravno nasprotno tega, kar je župnik Blonde svoječasnno tudi pod prisego izpovedal. In res je bilo tako. Iz tega pa sledi, da je eden izmed teh dveh rimskih duhovnikov po krivem prisegli, naj si bo potem ta ali oni. Obravnava je pa tudi dokazala, da je župnik Blonde v spovednici n. pr. na nekega pritiskal, naj se organistu črta njegova plača 40 mark pri vesperah in znesek obrne za nabavo rožn. venca itd.

Slovenci v Chicagi pozor!

Slovenski socialistični klub ima svojo društveno sejo v nedeljo dne 28. maja t. l. ob 2 uri popoldne v 'Narodni dvorani' 587 S. Centre A. Odbor.

Ozdravil je od kroničnega katarja

Nekateri slučajji želodčnega kroničnega katarja so zelo trdovratni in jih je jako težko ozdraviti. Mi smo radi tega hvaležni za svet, da lahko ozdravimo to mučno bolezen. "Jaz hočem le povedati, da sem s Trinerjevim, zdravilnim grenkim vinom ozdravil kronični, želodčni katar, ki me je dlje časa mučil. Zdravil me je zdravnik in povžil sem mnogo zdravil, ne da bi ozdravel. Na zadnje sem poskusil Trinerjevo, zdravilno, grenko vino in kmalu se mi je vrnilo zdravje. Sedaj sem krepak, ponujim in prebavam lahko tri južine na dan. Moja dolžnost je, da priporočam v rakuomur ta izvrsten pripomoček, ki trpe vsled želodčnih bolezni. Jos. Saboi, La Grange, Tex. "Pri želodčnem katarji in vsaki drugi bolezni, ki se pričinja z izgubo slasti do jela, je najboljši pripomoček Trinerjevo, zdravilno, grenko vino, ki v taci slučajjih gotovo pomaga.

Ako rabite ta pripomoček, se ubranite marsikatere bolezni.

Dobiva se v vseh lekarnah in pri izdelovalcu Josip Trineru 799 So. Ashland Ave., Chicago, Ill.

Rojaki v Lorainu in okolici pozor!

Društvo "Bled" št. 17 S N P J, priredi dne 3. junija t. l. ob 8 uri zvečer v prostorih g. Justina svojo društveno veselico.

Vstopnina 25c za osebo.

K obilni vdeležbi vabi najljubneje.

Odbor.

KJE STA Matej in Nikolaj Luzar

— oče in sin? Bila sta pri meni na hrani in stanovanji, potem sta pa zginita brez sledu. Kdor vé za nju, naj sporoči Ivan Peterlinu 1229 Eiler Ave., Pueblo, Colorado.

Kuharica, slovenske ali hrvatske narodnosti dobi takoj s l u z b o proti mesečni plači 25 tol. stanovanjem in hrano. Plačam rad tudi 30 tol. pravi osebi. Ponudbe naj se pošljejo direktno meni: Niek Predovich Box 565, Salida, Colo.

Ako nameravate obiskati svoje sorodnike v stari domovini, če jih želite vzeti v Ameriko, tedaj pišite za pojasnila in vozne cene M. V. Konda-tu, 683 Loomis Str., Chicago, Ill.

DNEVNI KURZ.

100 kron avstr. velj. je \$20.50. Temu je pridjati še 10 centov za poštnino.

4000.

čas primerna povest
iz prihodnjih dob.

Po vzorih dr. Niemaha
napisal

dr. Nevesekdo.

VI.

"No, in potem?"

"Potem je sedel stolni nadvikov, Gregorij za mojo mizo in jedel kar pol dne in pil do pozne noči. Prehvaliti ni mogel kuharja in me izpraševal, odkod sem pridobil ta bisser kuhinji svoji. Vse je hvalil, vse mu je dišalo! Prevzele pa so me vinske moči, in v oslabelosti svoji sem združil s hvalo nadvikarijevo tudi svojo hvalo. Jedla in pila sta in neprestano hvalila in povzdigovala do neba kuharja Andreja, ki nama je pripravil izvrstno kesilo. Kakor računeno, v pozni noči s a se ločila; obema so vreli možgani, noge pa so bile trde, kakor je trda zemlja, ako jo pokriva dolgi zimski led!"

"In ali si dobil dispenzo, pater polkovnik?"

"Dispenzo res," odgovori polkovnik žalostno, "in sedaj se bojim vsake tri tedne tistega dne, ko je dopuščeno govorjenje stari moji Meti! Če imaš ženišče v hiši, pater major, takih dispenz ne prosil! Lože in mirne bodeš spal!"

"Haha, pater polkovnik!"

"No, toda dispenza se ni bila najslabše! Znjó sem preiel še drugo debelo zapečatenó pismo iz nadškofijske pisarne. Ko odtrgam pečat in preberem glavo: 'Nos Martinus, apostolicae sedis gratia' itd., menil sem, da omedlim in da se mi razkle-nejo vezi življenja mojega. Kaj sem čital?"

"Kaj si čital?"

"To-le: Naš milostivi nadškof je sklenil, da se mi vzame kuhar Andrej, ker božjemu hlapecu in polkovniku gologlave straže ni dopuščeno, da sta mu miza in skleda prva skrb. In vzeli so mi ga, pater major, in sedaj evre in peče v škofovi kuhinji, kakor je prej cvrl in pekel pri meni. No, pa tega mi ni storil archiepiscopus, to vse mi je nadrobil archidiaconus Gregorij, ki se vsak dan pase pri škofovi mizi! Da ga dobim v pest, mi amice, za-belim mu pregrešno dušo, da se bode za vedno spominjal trenutka, ko mi je ukradel kuharja Andreja!"

"Pomiri se, pater polkovnik! Kaj ti hasne, ako mu potareš nekaj kostij v tolstem telesi? Hipno si v pesteh sacri officii defendendae dignitati sacerdotum in potem se le takoj poslovi od vseh kuharjev in vseh dobrih jedij, kar jih je gospod Bog ustvaril vernikom svojim v slast in veselje! Ali ni vse tako, kakor sem govoril?"

"Vse, prijatelj major, in za Boga, to mi peče in stiska trpečo dušo, da temu nadvikariju ničesar ne morem, ako tudi sem načelnik gologlavi telesni straži in jedini potomec starega plemenitega rodu, ki je cvetel že v časih, ko so plavalasi Germani gospodovali po teh pokrajinah. Kje je bil tedaj še ta nezrel mlečnik, naš vikarij Gregorij? Na mojo vero! To mi greni življenje, da ne jem in ne spim, kakor bi moral jesti in spati poveljnik gologlavemu polku. Grom in strela, vrag vzemi to življenje, in če hoče, tudi nadvikarija Gregorija!"

Ves razkačen udari s pestjo ob mizo, da se vse potrese na nji.

"Kdo ti sedaj kuha, pater polkovnik?" vpraša major rahlo.

"Kdo mi kuha?" Pater polkovnik iz nova udari ob mizo, da se prevrne nekaj kup na nji ter curkoma lije črno vino od nje. V svojo nesrečo pa je prelat-polkovnik tistega dne čisto pozabil, da mu velja v hiši dispenza in da so ravnokar minili trije tedni, odkar je stara Meta izpregovorila zadnjo besedo. Neizrecno je razsrjen pater polkovnik, ko se v steni odpro prikrita vrata in se v njih okviru prikaže gospodinja, stara Meta. Priznati sem moral, da ta srčna ženska — ki isti večer vprčo obeh gologlavih

vojakov ni kazala niti najmanjšega strahu — ni bila še pretirano stara. Orjaška je bila in krepka, in v potezih svetlega obraza ji je kraljevala nekaka silna odločnost; torej sem takoj spoznal, da se patru obrstu ne godi predobro, če ga v trenutku prepira naudado nje moči. Ne trdim, da je bila tedaj prevestno napravljena, temveč vse na nji je pričalo, da je ravnokar vstala z mehke postelje. Tembolj pa je bila oborožila svojega ognjevitiga duha. Bliski so ji šinjali iz oči, in od srda se je tresla ta izvrstna gospodinja. Toliko da se je prikazala pri vratih, že je omahnila pest, s katero je polkovnik tolkel po nizi in vsa njegova oseba je še bolj zlezla v gube. Tudi patru majorju ni bilo nič kaj dobro pri srci, in kaine poglede je obračal po steni, kjer mu je visela vitka sablja. V duhu pa je premišljal, kako bi prišel hitro do orožja, da bi se kar najurneje izgubil pri vratih.

Stara Meta je v tem brez groze in strahu pristopila k mizi, kjer sta bila gologlava starca. Sedaj je ona udarila ob mizo, da se niso pretresle samo kupe, temveč da sta se pretresla tudi patra častnika, in sicer ne malo!

"Metika!" zaječi pater polkovnik od strahu.

"Sestra v Gospodu!" prosi pater major, "ne srdi se preveč! Saj ga nisva pila čez mero!"

Temno ju gleda nekaj časa, prav kakor jastreb, če ugleda pod sabo golobico, katera mu ne more več umesti življenja. Molči nekaj časa, brčkone iščoč primernih izrazov. Ti so se ji brez dvojbe ponujali toli obilo, da ni znala, po katerem bi segla najprej. Potem pa so valovi nje duše predrli vse zatvornice, in voda je udarila čez vse bregove!

"Torej tako!" pričela je Meta z mogočno zvonečim glasom, "tako se živi v moji hiši! Tukaj se pije in lije, prav kakor bi sodci ne imeli dna! Lepa je ta! Ali sem jaz zadnja v hiši, ali sem menj, nego ta-le pater major, ki si je s tvojim vinom okoval nos, da se mu sveti kakor bakren lonec? Seveda, zate mora vse biti; ako naj se napase tvoja oseba, potem se ti ne smili nič! Saj ne sme govoriti! Saj mora molčati! Tako se tolažiš! Ako si pa stara Meta poželi novega predpasnika, ali nezatne svilnate rutice, tačas je vse predrago, takrat je prazna mošnja, in zadnja lira je izginila iz predaleca! Taka grdoba si ti! In kadar mi je zavezan jezik, da ne smem izpregovoriti pametne besedice, ali si prišel že kdaj in izpregovoril: Metika, izpij kupo vina, saj ga je obilo v kleti in potrebna si ga tudi? Nikdar nisi prišel!"

"Pod smrtnim grehom ti je vender prepovedano, piti vino, ker si ženska!" zastoče prelat-polkovnik v silni stiski.

"Pod smrtnim grehom!" zasmeje se Meta porogljivo. "Kaj se nam pripoveduje z leco o zapovedi svetega Janeza XCIX? Ali ne govori dekret: 'Ker se rabi vino pri svetih mašah božjih,' govori duhi blaženega Antona od Kala, 'odslej naj ga pije samo mašniki božji!' Ni li zakon jasen? Odgovori sedaj, bilka plešasta!"

"Lepo te prosim, molči, Metika!"

"Kaj bi molčala! Ali nisem v svoji hiši? Ali te nisem čakala in potrpehla, kolikor le more trpeti ženska? Pod smrtnim grehom! Poslušajte, ljudje krščanski! Ti si pa takšen, da se bojiš smrtnega greha! Seveda!"

"Milo te prosim, molči, Metika! Saj nisva sama!"

"Meni nič do tega! Presvetle-mu nadškofu potožim, ali pa nadvikariju Gregoriju, da zve ves svet, koliko pregrehe tiči v tvoji usnjati koži! Sedaj hodimo spat, to je navada v moji hiši! Ravnajta se po tem oba! In ti, bakreni nos, glej, da izgineš! Že me srbe vsi prsti, da bi ti pomlatila obraz!"

Že je dvignila pest, ali tedaj je bil pater kakor sapja pri svoji sablji. Niti opasal je ni v sobi, tako ročno je izginil pri vratih. Pater polkovnik pa je vil roke in vzkliknil: "Oj, ti nesrečna dispenza! Ti preklicana dispenza!"

Meto je s tem vzklikom razdražil še huje. "Tebi bi bilo po volji, da

bi morala vedno molčati kakor mis v luknji pod zidom! Toda nič ne bode! Ali sem morda jedino zato na svetu, da ti zavijam ude v flanelo? Kaj še! Povem ti, potrpežljivost moja je prikopala do vrha, in nič več ne bodeš pometal z mano! Teh požeruhov nečem v hišo, da veš; ravnaj se po tem! To je zadnja moja beseda! Ako ne, zapojem ti drugo pesem, ti suha dlaka, ti! Sedaj se poberi spat! Toda le urno!"

"Že grem, Metika! Že grem!" hiti prelat polkovnik.

Zdajci ugleda nje razljušteno oko mene, ki sem doslej ponižno stal v somraku pri vratih. V novem življenji mojem je bila to prva ženska, s katero sem imel opravilo. Toda kruto me je vzprejela.

"Kaj," kričela je, "tukaj tiči še drug pojeduh? In opit je že do grla? No, tebi pa odprem vrata drugače!"

Že je iztezala pesti proti meni, in oči so mi bile v nevarnosti, da mi jih izpraska. Tedaj mi je rešitelj Azrael razširil dušno obzorje, da se mi je še bolj razjasnilo hišno razmerje patra polkovnika.

"Sestra Meta," šepnem ji na uho, "pomiri se in bodi oprezna! Strežnik Peter je ravnokar prišel iz tvoje sobe, ali rmeno svojo paličico, znak službe svoje, pozabil je v nji."

Omahnila ji je pest, in siknile so Meti besede izmed zob: "Da bi vzelo peklo tega tepca!"

Komaj čuti prelat-polkovnik, da se polega nevihta v srci zveste gospodinje, že se mu vzbudi vojaški pogum.

"Res! Kdo je to?"

Rekši skoči k meni. "Kaj delaš tukaj? Kdo te je poklical?"

"Tujec sem!" odgovorim.

"Tiho! Dokler govorim jaz, mora vsakdo molčati v hiši moji!"

Stara Meta se je v tem izmuznila iz sobe, in ravno zategadelj je kričal pater polkovnik tako hrabro name.

"Govori torej, če te vprašam!" zaderse iz nova. "Meniš li, da me bodeš smešil v moji hiši? Kdo si?"

"Tujec, ki hoče v mesto!"

"Tujec! V mesto hočeš! Spominjam se. Na ime Porodnice božje! Sedaj se pa ne spominjam, ali sem poslal kurirja na sveto komisijo! Jezus! Če sem morda pozabil! Več sva pila s tem bakrenim vragom, nego morem prebiti!"

V sobo vstopi strežnik Peter. Zopet ima rmeno paličico v rokah in z mirnim glasom naznani gospodu svojemu:

(Dalje prihodnjilč.)

KAKO JE MOGOČE, DA DOBE NE-
kateri Slovenci, takoj pri svojem prihodu v Ameriko dobre in lahke službe?

To je mogoče le vsled tega, ker se isti potrudijo kolikor mogoče kmalo in hitro navaditi se tujakšnih razmer in se navzeti šeg in posebno naučiti se tujakšnega jezika.

Vsak naselnik naj torej skuša, da se v prav kratkem času nauči tujakšnega jezika, ter naj se za to posluži "SlovenskoAngleškega rečnika", katera prodaja

V. J. KUBELKA, Box 744, NEW

YORK, N. Y.

(cena mu je samo 60 ct.)

Pri naročilu tega slovarja, ki ima obliko žepne knjižice, priložite znesek 60 ct. v poštinih znamkah ali pa Post Money Order na zgoraj omenjeni naslov.

.....
Somišljeniki naročujte in priporočujte "GLAS SVOBODE".
.....

ISČEMO SLOVENSKE
AGENTE.

Za razpečavanje naših zlatih, srebrnih in nikelnastih Elgin in Waltham žepnih ur proti mesečno-odplačilu na obroke.

Mi Vam pošljemo razne uzorce, pokažite jih svojim prijateljem in delavcem in prodajajte jih za nas. Mi Vam plačamo procento ali pa \$8 na teden, delate za nas po dokončanem dnevnem delu, ali pa \$20 na teden ako in potne stroške, ako ves svoj čas vporabite za nas, od 9 ure zjutraj do 5 ure popoldne. Le pošteni in zanesljivi možje naj nam pošljejo svoje natančne naslove
North American Watch Co.,
Dept. 13 Box 1563,
New York City.

Najmodneja in najboljša trgovina

Spomladnih oblek in površnikov.

V zalogi imamo največji izbor oblek in površnikov za odrasle in dečke po najnižji ceni na zapadni strani mesta.

Obleke od \$ 6. naprej,
površniki " 8. "

Naročene obleke izdelujemo po najnovejši modi na trgu. Cene nizke. Obleke po naročilu delane od \$ 14. naprej.

Velik izbor oblek za dečke, otroke in drugih potrebščin za gospode. Pridite in prepričajte se pri staro znani tvrdki.

Telefon - Canal 1198

Dr. M. A. Weisskopf

885 Ashland Ave. Telefon Canal 476

Uradne ure:
do 9. zjutraj
od 1. do 2. in
od 5.-6. popoldne

Urad 631 Center Ave:
od 10-12 dopoldne in
od 2-4 popoldne
Telefon 157 Canal.

DR. WEISSKOPF je Čeh, in odličen zdravnik, obiskujte torej Slovana v svojo korist.

SLIKA PREDOČUJE

uro za gospode

z zlatom prevlečeno (gold filled).

Pokrovi so jamčeni za 20 let. Kolesovje ima 15 kamenov in je najboljšega sistema "Springfield III. Movement" 16 size.

Vsled znižane cene stane sedaj le
\$14.50

Ako želite dobro in trpežno uro po nizki ceni, si jo lahko naročite sedaj.

Kolesovje se jamči za tri leta.

Jacob Stonich

89 E. Madison St. Chicago, Ill.

Čemu pustiti od nevednih zobozdravnikov izdirati svoje, mogoče še popolnoma zdrave zobe? Pusti si jih zaliti s zlatom ali srebrom, kar ti za vselej dobro in po najnižji ceni napravi

Dr. B. K. Simonek
Zobozdravnik.

544 BLUE ISLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Telefon Morgan 433.

Posebne cene za tovarno blago in potnike

ZA
NASeljENCE in KUPOVALCE KMETIJ

Kdor kupuje zemljišče za sadjarstvo, živinorejo, poljedelstvo v okrajih GARFIELD, EAGLE, DELTA, MESA, MONTROSE in HINSDALE, COLORADO, se lahko popelje tja le po

DENVER & RIO GRANDE železnici

Za natančno pojasnilo pišite

R. C. NICHOL,
General Agent, Denver & Rio Grande R. R.
242 Clark St., Chicago, Ill.

S. K. HOOPER,
General Passenger & Ticket Agent,
Denver, Colo.